REPUBLIKA HRVATSKA
KARLOVAČKA ŽUPANIJA
OPĆINA KAMANJE

IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE KAMANJE 2006.-2014.

lipanj, 2014.

APE d.o.o. za arhitekturu, planiranje i ostale poslovne djelatnosti, ZAGREB

ELABORAT: **IZVJEŠĆE O STANJU U PROSTORU OPĆINE KAMANJE 2006.-2014.**

NOSITELJ IZRADE: **KARLOVAČKA ŽUPANIJA**
OPĆINA KAMANJE

IZRAĐIVAČ: **A P E d.o.o.**
Zagreb, Ozaljska 61
tel: 01/3011 427
01/3097 572
fax: 01/3011 417
Web: www.ape.hr

BROJ UGOVORA: **19/2013**

KOORDINATOR:
od strane izrađivača: **SANDRA JAKOPEC, dipl.ing.arh.**
od strane naručitelja: **DAMIR MATELJAN, prof., načelnik Općine**

STRUČNI TIM : Nikša Božić, dipl.ing.arh.
Mirela Ćordaš, dipl.ing.arh.
Estera Gobac Trninić, dipl.ing. biol.

SADRŽAJ:

U V O D

I. POLAZIŠTA

1. CILJEVI IZRADE IZVJEŠĆA
2. ZAKONODAVNO – INSTITUCIONALNI OKVIR
3. OSNOVNA PROSTORNA OBILJEŽJA OPĆINE KAMANJE
4. OPĆINA KAMANJE U OKVIRU PROSTORNOGA UREĐENJA KARLOVAČKE ŽUPANIJE

II. ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

1. PROSTORNA STRUKTURA KORIŠTENJA I NAMJENE POVRŠINA OPĆINE KAMANJE
2. SUSTAV NASELJA
3. GOSPODARSKE DJELATNOSTI
4. OPREMLJENOST PROSTORA INFRASTRUKTUROM
5. ZAŠTITA I KORIŠTENJE DIJELOVA PROSTORA OD POSEBNOG ZNAČAJA
6. OBVEZNI PROSTORNI POKAZATELJI

III. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA

1. IZRADA PROSTORNIH PLANOVA
2. PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA
3. PROVEDBA DRUGIH DOKUMENATA KOJI UTJEČU NA PROSTOR
4. PROVOĐENJE ZAKLJUČAKA, SMJERNICA, PRIJEDLOGA ZA UNAPRJEĐENJE, PREPORUKA, AKTIVNOSTI ODNOSNO MJERA IZ PRETHODNOG IZVJEŠĆA O STANJU U PROSTORU

IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI

1. POTREBE, MOGUĆNOSTI I OGRANIČENJA DALJNJEG ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU OPĆINE KAMANJE OBZIROM NA OKOLNOSTI, SEKTORSKA OPTEREĆENJA I IZAZOVE
2. OCJENA POTREBE IZRADE NOVIH I/ILI IZMJENE I DOPUNE POSTOJEĆIH PROSTORNIH PLANOVA NA RAZINI JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE
3. PREPORUKE MJERA I AKTIVNOSTI ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA

V. IZVORI PODATAKA

I. POLAZIŠTA

1. CILJEVI IZRADE IZVJEŠĆA

Izrada Izvješća o stanju u prostoru Općine Kamanje (u daljnjem tekstu Izvješće), počiva na činjenici da je svaki prostor jedinstven i specifičan u svakom segmentu svog postojanja, kako u odnosu na geoprometni položaj, razinu društvene i gospodarske razvijenosti u odnosu na RH i županiju tako i u odnosu na ostale prostorne pokazatelje.

Osnovni cilj izrade Izvješća je stvaranje dokumenta u kojem će, na temelju stvarnih podataka i analiza, biti definirane potrebe i mogućnosti promatranog prostora te predložene aktivnosti za što učinkovitije unaprjeđenje održivog razvoja u tom prostoru.

2. ZAKONODAVNO – INSTITUCIONALNI OKVIR

Zakonom o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11 i 50/12) te Zakonom o prostornom uređenju (NN 153/13) - u daljnjem tekstu: Zakon i Pravilnikom o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN 48/14), određena je izrada Izvješća o stanju u prostoru za područje jedinica lokalne i područne samouprave kao dokument praćenja stanja u prostoru za četverogodišnje razdoblje.

Izvješće je izrađeno u skladu s Pravilnikom o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN 48/14).

Sukladno čl. 9 Pravilnika o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN 117/12) Općina Kamanje je pristupila izradi Izvješća o stanju u prostoru te je sukladno čl.9 st.4. izradu Nacrta Izvješća povjereno tvrtki APE d.o.o. iz Zagreba.

U izradi Izvješća sudjelovala su nadležna državna tijela, tijela jedinica područne (regionalne) i lokalne samouprave, javne ustanove i pravne osobe s javnim ovlastima određene posebnim propisima, koje obavljaju poslove od utjecaja na sadržaj Izvješća na području Općine Kamanje.

Izvješće sadrži analizu stanja i trendova prostornog razvoja na temelju obveznih prostornih pokazatelja o stanju u prostoru, analizu provođenja dokumenata prostornog uređenja i drugih dokumenata, te ocjenu stanja i prijedloge za unapređenje prostornog razvoja s planom aktivnosti i prijedlogom prostornih pokazatelja za naredno razdoblje.

Izvješće razmatra predstavničko tijelo jedinica lokalne i područne samouprave te se isto objavljuje u službenom glasilu.

Ovo Izvješće je drugi takav dokument prostornog uređenja koji se donosi za područje Općine Kamanje. Do sada je izrađeno:

- Izvješće o stanju u prostoru i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Općine Kamanje za razdoblje 2006. – 2010. godine (četverogodišnji period valjanosti dokumenta), Glasnik Općine Kamanje 09/06

3. OSNOVNA PROSTORNA OBILJEŽJA OPĆINE KAMANJE

3.1. Geoprometni položaj

Općina Kamanje nalazi se u sjeverozapadnom dijelu Karlovačke županije. Konstituirana je u veljači 2004. godine izdvajanjem iz Općine Žakanje.

Općina graniči sa područjem Općine Žakanje na zapadu i jugu i područjem Grada Ozlja na istoku. Rijeka Kupa na sjeveru, ujedno je i granica sa R Slovenijom. Prostor Općine smješten je na vapnenačkim zaravnima i padinama prema rijeci Kupi.

Područjem Općine prolazi državna cesta D228: Jurovski Brod (D6) – Kamanje – Ozalj – Karlovac (D1).

Među naseljima Općine međusobno ne postoji organizirani prijevoz.

Područjem Općine prolazi željeznička pruga MP 213 Karlovac – Ozalj – državna granica sa R. Slovenijom. Na području Općine nalazi se jedan željeznički kolodvor za putnički promet: Kamanje i jedno željezničko stajalište Brlog Grad.

Zračni promet - PPUO Kamanje u sklopu ugostiteljsko-turističke namjene Preseka i ugostiteljsko-turističke namjene Kamanje te sportsko-rekreacijske zone Šelibajki planiran je heliodrom.

Blizina županijskog središta Grada Karlovca s kojim je povezan cestovnim prometom, ali i željeznička pruga koja svojim prolaskom teritorijem Općine Kamanje osigurava dobru prometnu povezanost Općine sa europskim, državnim i središtima susjednih Županija, omogućuje razvoj gospodarstva, poljoprivrede i protoka ljudi i dobara.

U svom sastavu Općina ima 7 naselja: Brlog Ozaljski, Kamanje, Mali Vrh Kamanjski, Orljakovo, Preseka Ozaljska, Reštovo i Veliki Vrh Kamanjski.

Ukupna površina Općine iznosi **14,81 km^2**.

3.2. Demografska obilježja

Razmještaj i struktura stanovništva

Na području Općine Kamanje je prema podacima popisa stanovništva 2001. g. živjelo 1.008 stanovnika ili 0,7% broja stanovnika županije. Prema rezultatima popisa 2011. na području Općine živi 891 stanovnik odnosno 0,69% stanovništva Županije.

Tablica 1: Kretanje broja stanovnika prema tri zadnja popisa stanovništva

Područje	Broj stanovnika			Indeks promjene broja stanovnika	
	1991.	2001.	2011.	2001./1991.	2011./2001.
Općina Kamanje	1.179	1.008	891	85,50	88,39
Karlovačka županija	184.577	141.787	128.899	76,82	90,91
Udio (%)	0,6%	0,7%	0,7%		

** Broj stanovnika za 1991.g. i 2001.g. iskazuje se kao zbroj broja stanovnika po naseljima koja su u to vrijeme statistički pripadala općini Ozalj a zatim općini Žakanje.*

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku

Gustoća naseljenosti prema rezultatima Popisa stanovništva 2011. g. iznosi 60,16 st/km^2 (površina Općine iznosi: 14,81 km^2).

U Karlovačkoj županiji zabilježen je određeni trend pada broja stanovnika (2001.g. – 141.787 st., 2011.g. – 128-899 st.), a isto tako i u Općini Kamanje u kojoj je 2001.g. živjelo 1.008 stanovnika, dok ih je popisom 2011. g. utvrđeno 891.

Tablica 2: Kretanje stanovništva po naseljima prema tri zadnja popisa stanovništva

	Naselje	Broj stanovnika po popisnim godinama		
		1991	2001	2011
1	Brlog Ozaljski	142	93	89
2	Kamanje	450	423	366
3	Mali Vrh Kamanjski	74	60	67
4	Orljakovo	219	220	188
5	Preseka Ozaljska	51	19	12
6	Reštovo	165	112	104
7	Veliki Vrh Kamanjski	78	81	65
	Ukupno	**1.179**	**1.008**	**891**

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku

Kretanje broja stanovnika može se pratiti i na uzorku naselja s najvećim brojem stanovnika u Općini. Najveći broj stanovnika u posljednja tri popisna razdoblja imalo je naselje Kamanje, a zatim naselje Orljakovo i Brlog Ozaljski.

Naselje Kamanje u promatranom razdoblju bilježi stalan pad broja stanovnika pa je od 1991., kada je imao 450 stanovnika do 2011., kada ima 366 stanovnika, izgubilo 84 stanovnika ili 18,6% stanovnika. U Orljakovu došlo je između 1991. i 2001. do porasta od jednog stanovnika sa 219 na 220 stanovnika, ali se 2011. ponovno bilježi lagani pad na 188 stanovnika. Brlog Ozaljski bilježi konstantan pad, pa sa početnih 142 stanovnika, koliko ih je bilo 1991. u 2011. g. imaju 89 stanovnika što je pad od 53 stanovnika ili 37,3%. Blagi porast je zabilježen je u naselju Veliki Vrh Kamanjski između 1991 i 2001.g. i to za tri stanovnika, a zatim slijedi pad za 16 stanovnika. U Malom Vrhu Kamanjskom, gdje je 1991.g. živjelo 74 stanovnika, 2001. 60 stanovnika, došlo je do blagog porasta u proteklom razdoblju, pa 2011.g. u njemu živi 67 stanovnika, što još uvijek nije dostiglo razinu iz 1991.g.

U proteklom razdoblju sva ostala naselja su zabilježila pad broja stanovnika u odnosu na početak promatranog razdoblja. Ova slika poklapa se sa demografskom slikom Karlovačke županije gdje se također u promatranom razdoblju bilježi pad broja stanovnika.

Naselja bez stanovnika u 2011.g. - NEMA.

Tablica 3: Prirodni prirast stanovništva od 2003. do 2012.

godina	Prirodni prirast
2003	-10
2004	-8
2005	-13
2006	-5
2007	-2
2008	-7
2009	-4
2010	-10
2011	-2
2012	-10

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku

U razdoblju od 2003. do 2012. g. vrijednosti prirodnog kretanja stanovništva pokazuju konstantan veći ili manji negativni prirodni prirast.

Starosno-spolna struktura

Starenje stanovništva je negativan demografski proces koji je već desetljećima prisutan u većini zemalja EU, ali i u cijeloj Hrvatskoj. Kada neko stanovništvo prijeđe starost od 30 godina smatra se da je prešlo u proces starenja. Udio stanovnika Općine u dobi od 0-14 je 11,11% što je nešto niže od razine županije (13,44%), no udio zrelog stanovništva u dobi od 15-64 g. za županiju iznosi 65,45%, dok je za Općinu Kamanje taj udio nešto veći i iznosi 72,62%. Udio starog stanovništva od 65 i više godina u Općini je manji nego u županiji i iznosi 16,27% u odnosu na 21,11% u županiji. Općenito se može reći da je dobna struktura stanovništva u Općini sve starija.

Tablica 4: Dobna struktura stanovništva 2011. godine

Naselje	Ukupno	0-14		15-64		65+	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%
Karlovačka županija	128 899	17 330	**13,44**	84 359	**27,21**	27 210	**21,11**
Kamanje	891	99	**11,11**	647	**72,62**	145	**16,27**

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku

Tablica 5: Broj i udio stanovnika prema dobnim skupinama i prema spolu

Naselje	M - ukupno	0-14		15-64		65+	
		Broj	%	Broj	%	Broj	%
Karlovačka županija	62 384	8 907	14,28	43 052	69,01	10 425	16,71
Kamanje	445	52	11,69	344	77,30	49	11,01
Naselje	**Ž - ukupno**	**0-14**		**15-64**		**65+**	
		Broj	**%**	**Broj**	**%**	**Broj**	**%**
Karlovačka županija	66 515	8 423	12,66	41 307	62,10	16 785	25,23
Kamanje	446	47	10,54	303	67,94	96	21,52

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku

Obrazovna struktura

Godine 2011. je u ovoj Općini od 792 stanovnika starih 15 i više godina bilo:

- bez školske spreme 10 ili 1,2% osoba (udio žena je 5 ili 0,1%)
- nepotpunu osnovnu školu (1-3 i 4-7 razreda osnovne škole) imalo je 77 osoba ili 9,7%)
- osnovno obrazovanje je imalo 209 osobe ili 26,3%
- srednje obrazovanje je imalo 426 osoba ili 53,7%
- više obrazovanje je imalo 37 osoba ili 4,6 %
- visoko obrazovanje je imalo 32 osoba ili 4 0 %
- doktorat nije imala niti jedna osoba
- Za jednu osobu nije poznat podatak o školskoj spremi.

Najveći broj osoba, njih 426 ima završeno srednjoškolsko obrazovanje, od čega je 177 žena. U skupini sa osnovnoškolskim obrazovanjem ima više žena, njih 139 u odnosu na 70 muškaraca. U skupini sa visokim obrazovanjem broj muškaraca i žena je gotovo izjednačen, tj. od ukupno 69 osoba njih 35 su muškarci a 34 žene. Muškaraca ima više sa završenim stručnim studijima (22 muškarca i 55 žena), a u sveučilišnim studijima prevladavaju žene (13 muškaraca i 19 žena). Od ukupno 10 osoba bez škole, 5 je muškaraca i 5 žena. Najveći broj osoba bez škole su u dobi od 70-74 i 75 i više godina, njih troje po skupini.

Tablica 6: Obrazovna struktura stanovništva

Starost	Spol	Uk.	Bez škole	1-3 r.	4-7 r.	OŠ	SŠ	Visoko obrazovanje			
								sv.	Stručni studij	Sveučilišni studij	Doktorat znanosti
Ukupno	sv.	792	10	5	72	209	426	69	37	32	-
	m	393	5	3	31	70	249	35	22	13	-
	ž	399	5	2	41	139	177	34	15	19	-
15-19	sv.	48	-	-	-	37	11	-	-	-	-
	m	27	-	-	-	20	7	-	-	-	-
	ž	21	-	-	-	17	4	-	-	-	-
20-24	sv.	72	-	-	-	-	66	6	5	1	-
	m	40	-	-	-	-	37	3	2	1	-
	ž	32	-	-	-	-	29	3	3	-	-
25-29	sv.	69	-	-	-	3	52	14	7	7	-
	m	34	-	-	-	2	27	5	3	2	-
	ž	35	-	-	-	1	25	9	4	5	-
30-34	sv.	60	-	-	-	5	41	14	6	8	-
	m	33	-	-	-	3	25	5	3	2	-
	ž	27	-	-	-	2	16	9	3	2	-
35-39	sv.	42	-	1	-	3	31	7	3	6	-
	m	21	-	1	-	2	14	4	2	2	-
	ž	21	-	-	-	1	17	3	1	2	-
40-44	sv.	66	1	-	1	17	40	7	4	3	-
	m	34	1	-	1	10	18	4	2	2	-
	ž	32	-	-	-	7	22	3	2	1	-
45-49	sv.	67	-	-	4	21	39	3	1	2	-
	m	30	-	-	2	3	23	2	1	1	-
	ž	37	-	-	2	18	16	1	-	1	-
50-54	sv.	90	1	1	8	21	53	6	3	3	-
	m	45	1	1	3	6	31	3	2	1	-
	ž	45	-	-	5	15	22	3	1	2	-
55-59	sv.	75	2	-	9	22	38	4	3	1	-
	m	46	2	-	7	6	28	3	3	-	-
	ž	29	-	-	2	16	10	1	-	1	-
60-64	sv.	58	-	1	10	10	32	5	2	3	-
	m	34	-	1	6	1	22	4	2	2	-
	ž	24	-	-	4	9	10	1	1	-	-
65-69	sv.	33	-	-	7	14	10	1	1	-	-
	m	10	-	-	1	2	7	-	-	-	-
	ž	23	-	-	6	12	3	1	1	-	-
70-74	sv.	44	3	-	11	22	7	1	1	-	-
	m	17	1	-	4	7	4	1	1	-	-
	ž	27	2	-	7	15	3	-	-	-	-
75 i više	sv.	68	3	2	22	34	6	1	1	-	-
	m	22	-	-	7	8	6	1	1	-	-
	ž	46	3	2	15	26	-	-	-	-	-

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku

Razmještaj i struktura kućanstava

Prema rezultatima popisa stanovništva 2011.g. u Općini je zabilježeno **306 kućanstva**, tj. ukupno **452 stambenih jedinica**, od čega su **403** za stalno stanovanje.

Tablica 7: Broj kućanstava i stambenih jedinica

	Broj domaćinstava (kućanstava) po popisnim godinama		Indeks	Prosječni broj članova kućanstva	Broj stambenih jedinica 2011.
	2001.	2011.			
Općina Kamanje	**309**	**300**	**97,1**	**2,97**	**452**

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2001, 2011.

Poljoprivredno stanovništvo

Prema podacima PPUO-a na području Općine prevladavaju "miješana domaćinstva", tj. domaćinstva u kojima barem jedan član zarađuje izvan domaćinstva. Registrirana su samo dva veća poljoprivredna gospodarstva (uzgoj svinja i mliječnih krava).

3.3. Lokalna socijalno- gospodarska struktura

Index i stupanj razvijenosti

Kao pokazatelj ekonomskog rasta i razvijenosti određenog područja koristi se indeks razvijenosti prema kojemu se jedinice lokalne samouprave razvrstavaju u skupine (Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne, područne i regionalne samouprave prema stupnju razvijenosti NN 89/10.), a na temelju članka 24. Zakona o regionalnom razvoju Republike Hrvatske (NN 153/09.).

Prema navedenim propisima Karlovačka županija pripada I. skupini, s vrijednosti indeksa razvijenosti ispod 75 % prosjeka za Republiku Hrvatsku.

Općina Kamanje ima **indeks između 50% i 75%, te pripada u II. skupinu** gdje se vrijednosti indeksa razvijenosti kreću između 50 i 75% prosjeka Republike Hrvatske. Indeks razvijenosti za Općinu iznosi **68,61%.**

Vrijednost indeksa razvijenosti sadržan je u tablici Ocjenjivanje jedinica lokalne samouprave prema razvijenosti (MRRŠVG).

Tablica 8: Ocjenjivanje i razvrstavanje Općine Kamanje prema razvijenosti

Osnovni pokazatelji	Vrijednosti pokazatelja za Općinu Kamanje		Vrijednosti pokazatelja u odnosu na nacionalni prosjek	
	2006.-2008.	2010.-2012.	2006.-2008.	2010.-2012.
Prosječni dohodak per capita	17.072	19.883	51,6%	59,0%
Prosječni izvorni prihodi per capita	1.167	1.239	32,2%	37,0%
Prosječna stopa nezaposlenosti	19,0%	27,6%	90,6%	70,3%
	2001.-1991.	2011.-2001.	2001.-1991.	2011.-2001.
Kretanje stanovništva	88,1	93,8	93,1%	90,4%
	2001.	2011.	2001.	2011.
Udio obrazovanog stanovništva u stanovništvu 16-65 god.	57,2%	73,6%	80,5%	91,0%

Izvor podataka: MRRŠVG_UIRR, Izračun JLS 15.07.2010., MRRFEU - URR Izračun JLS 27,12.2013.

Tržište rada

Krajem veljače 2014. u Ispostavi Ozalj koja pokriva i općinu Kamanje, zabilježeno je smanjenje evidentirane nezaposlenosti. U Općini Kamanje bilo je ukupno 107 nezaposlenih osoba, od toga 60 žena. Najviše nezaposlenih, njih 41 ima završenu srednju školu za zanimanja do 3 god. i škole za KV i VKV radnike. Od 19 nezaposlenih osoba sa završenom četverogodišnjom srednjom školom, njih 15 su žene. Od ukupno 5 nezaposlenih osoba sa završenom višom školom, I stupnjem fakulteta i stručnim studijem, nezaposlene su 4 žene, a od ukupno 3 nezaposlene osobe sa završenim fakultetom, dvije su žene. Bez škole je nezaposleno 12 osoba, od čega 5 žena. Sa završenom osnovnom školom nezaposleno je 27 osobe od čega 18 žena.

Na području Općine prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje na dan 31.03.2012. bilo je zaposleno 295 stanovnika.

Zaposleni

Tablica 9: Zaposleni u pravnim osobama u općini Kamanje, prema NKD-u 2007., stanje na dan 31.03.2012.

Djelatnost	2012.	%
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	-	-
Rudarstvo i vađenje	-	-
Prerađivačka industrija	213	72,2
Opskrba električnom energijom, plinom, parom i klimatizacija	-	-
Opskrba vodom, uklanjanje otpadnih voda, gospodarenje otpadom te djelatnosti sanacije okoliša	-	-
Građevinarstvo	4	1,3
Trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikla	25	8,4
Prijevoz i skladištenje	29	9,8
Djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane	-	-
Informacije i komunikacije	-	-
Financijske djelatnosti i djelatnosti osiguranja	-	-
Poslovanje nekretninama	-	-
Stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti	-	-
Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti	-	-
Javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	11	3,7
Obrazovanje	13	4,4
Djelatnosti zdravstvene zaštite i socijalne skrbi	-	-
Umjetnost, zabava i rekreacija	-	-
Ostale uslužne djelatnosti	-	-
UKUPNO	**295**	**100**

Izvor: Državni zavod za statistiku, Statistička izvješća

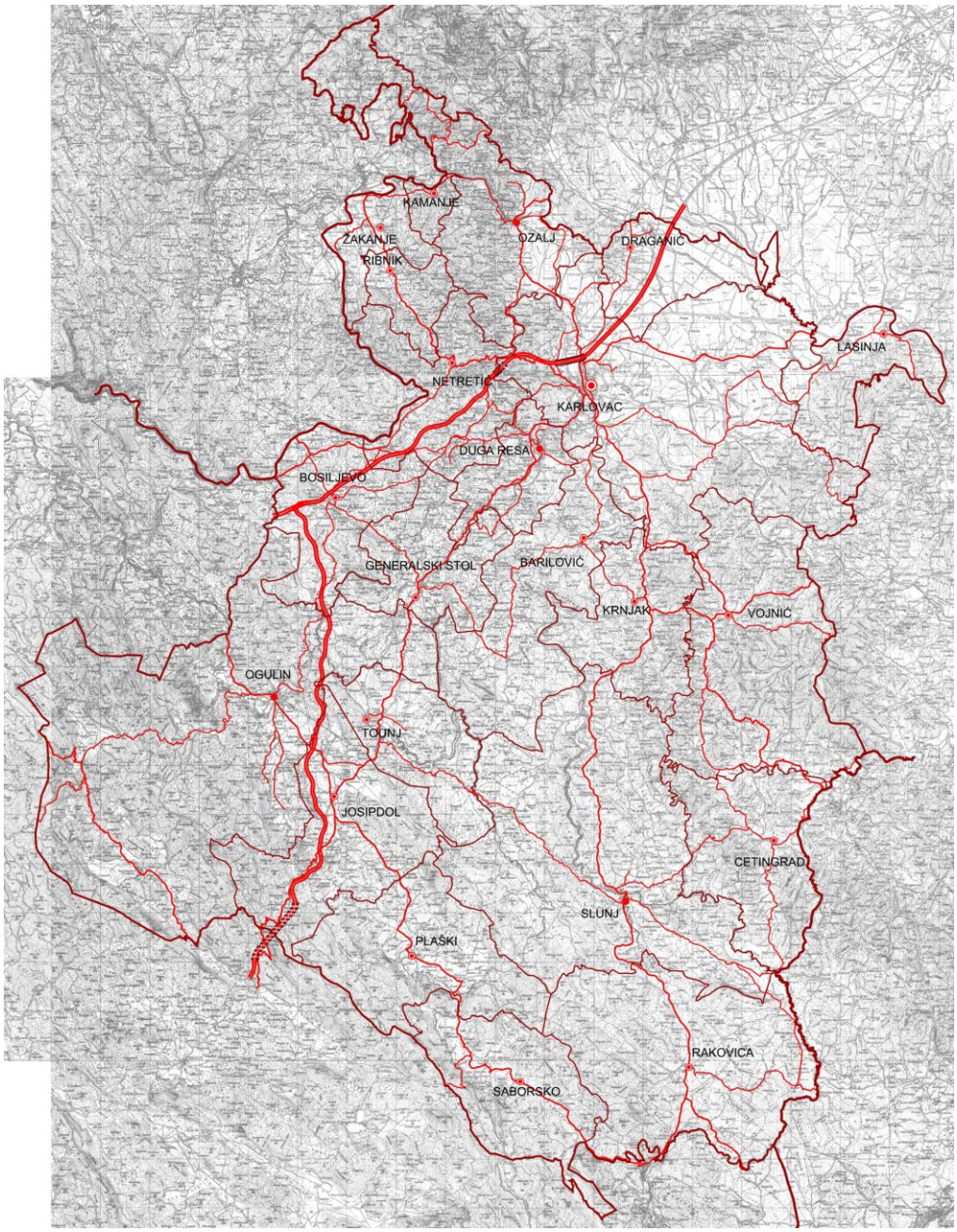
Najveći broj zaposlenih je u prerađivačkoj industriji tj. 72,2%, a zatim u djelatnosti prijevoza i skladištenja 9,8% te u trgovini na veliko i malo, popravak motornih vozila i motocikla zaposleno je 8,4%.

Osim na području same Općine, stanovnici Kamanja traže zaposlenje ili već rade i u drugim okolnim općinama i gradovima, pa i u R Sloveniji.

4. OPĆINA KAMANJE U OKVIRU PROSTORNOGA UREĐENJA KARLOVAČKE ŽUPANIJE

Općina Kamanje je jedna od 17 općina u sastavu Karlovačke županije. Područje Općine zauzima 0,4% površine županije, a broj stanovnika iznosi 0,69% od županijskog. Prema gustoći naseljenosti općina Kamanje bilježi podatke koji su viši od županijskog prosjeka. Gustoća naseljenosti za Karlovačku županiju iznosi 39 st/km^2, a za Općinu Kamanje 60 st/km^2. To stanovništvo nije jednoliko raspoređeno. Većina stanovnika živi u centralnom naselju Kamanje, njih čak 366 od ukupno 891, gdje je smješten i najveći broj funkcija, a i u budućnosti razvoj je usmjeren pretežito u tom pravcu.

Kartografski prilog 1: Položaj Općine Kamanje u Karlovačkoj županiji

Izvor podataka: Prostorni plan Karlovačke županije – Izmjene i dopune 2008.

Prostornim planom Karlovačke županije na području Općine definirano je:

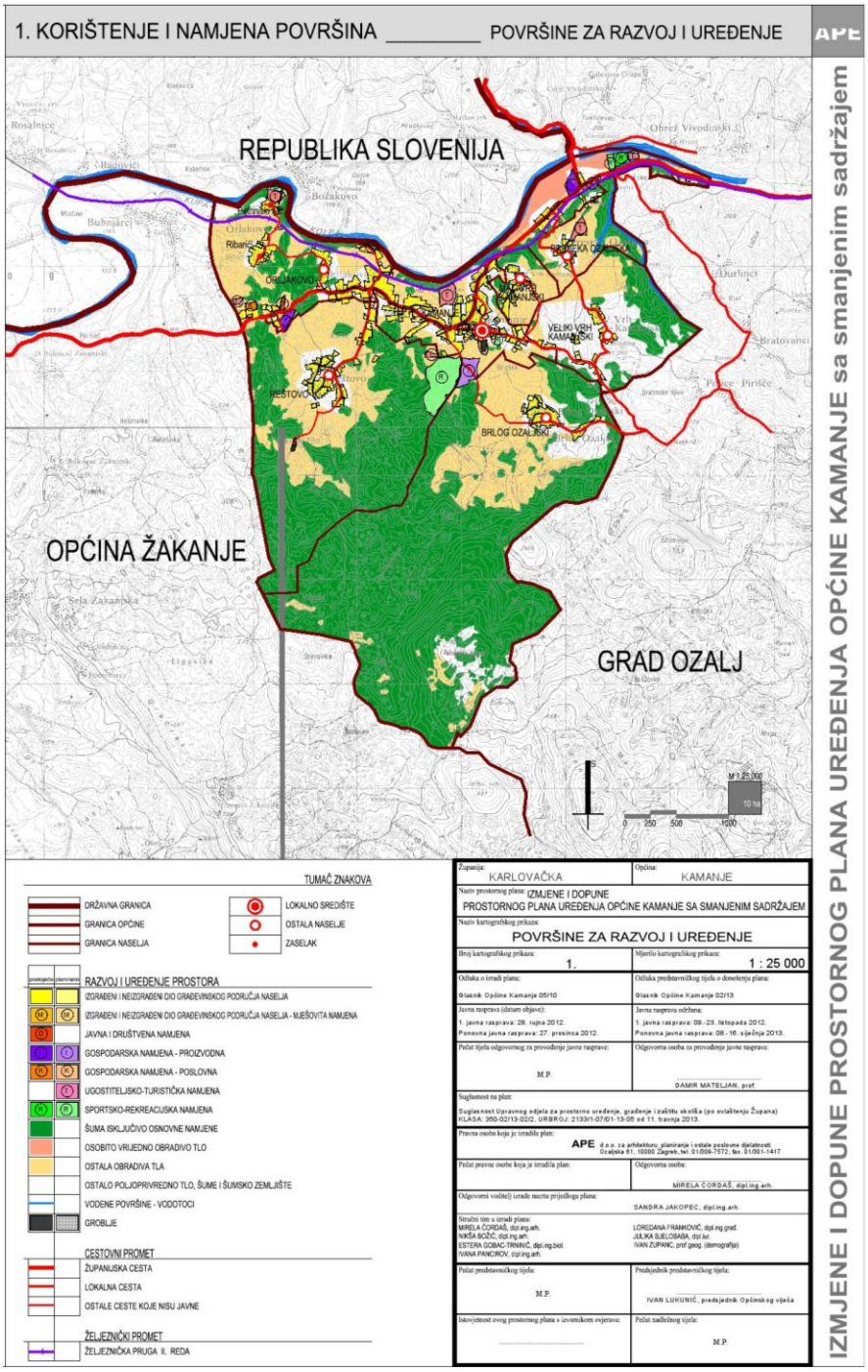
- Pretvaranjem republičke u državnu granicu ovo je cjelokupno područje zauzelo potencijalno kvalitetnu razvojnu poziciju, koja će se valorizirati kroz razvitak pogranične ekonomije uz državne prometne pravce, a posebice za promet na relaciji Slovenija – Bosna i Hercegovina; te uključivanje područja u međunarodne projekte koji valoriziraju vrijednosti doline rijeke Kupe i daju prijedloge turističkog razvoja prostora (seljački turizam, izletnički turizam i dr.). Za područja uz rijeke i u lovištima predlažu se, uz klasični, i alternativni oblici lova kao npr. fotosafari na divlje zvijeri te promatranje ptica (birdwatch).
- Poljoprivredne površine Općine Kamanje treba zaštititi od širenja građevnih područja. Razlozi za to su, osim poboljšanja i unapređenja postojeće poljoprivredne proizvodnje, i to što se regionalizacijom vinogradarskih područja Karlovačka županija nalazi u vinogradarskoj regiji kontinentalne Hrvatske, čiju jednu podregiju čini i prostor Općine Kamanje.
- centralno naselje Kamanje nalazi se u skupini ostali centri općina
- planirana je Poduzetnička zona Šalabajke
- Općina Kamanje pokrivena je vodovodnim sustavom “Ozalj” i ima 100%-tnu opskrbljenost potrošača vodom.
- Navodnjavanje zemljišta – ne postoji dokumentacija za navodnjavanje većih poljoprivrednih kompleksa). Obzirom na blizinu tržišta (Karlovac, Zagreb), trebalo bi istražiti mogućnost primjene sustava navodnjavanja prvenstveno na područjima uz nizvodne dijelove rijeke Kupe, koja su pogodna za uzgoj povrtlarskih kultura.
- Za razvoj sustava odvodnje dane su zajedničke smjernice. Svako mjesto nastajanja otpadnih voda zahtijeva tehničko rješenje odvodnje koje se svodi na kanalizacijski sustav odvodnje do lokacije uređaja za pročišćavanje otpadnih voda. U Karlovačkoj županiji prihvatljiva su tri tipa kanalizacijskih sustava za odvodnju otpadnih voda: mješoviti, razdjelni i modificirani mješoviti sustav. Za mala naselja do 500 stanovnika, u koja spadaju sva naselja na području Općine Kamanje, preporučuje se separatni sustav kanalizacije.
- spomenik prirode (geomorfološki) - Vrlovka – spilja (Horizontalna spilja sa dva ulaza na obali Kupe kod Kamanja)
- rijeka Kupa predlaže se za zaštitu u kategoriji značajni krajobraz
- Zbog velike devastacije povijesnih graditeljskih cjelina u prošlosti, Županijskim je planom određena obveza izrade konzervatorskih podloga prilikom izrade prostorno planske dokumentacije

II. ANALIZA I OCJENA STANJA I TRENDOVA PROSTORNOG RAZVOJA

1. PROSTORNA STRUKTURA KORIŠTENJA I NAMJENE POVRŠINA OPĆINE KAMANJE

Izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Općine Kamanje sa smanjenim sadržajem iz 2013. g. utvrđene su površine korištenja i namjene površina.

Kartografski prilog 2: Prostori za razvoj i uređenje

Izvor podataka: ID PPUO Kamanje sa smanjenim sadržajem, 2013.

Struktura korištenja površina zemljišta prikazana je u sljedećoj tablici:

Tablica 10: Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina (naselja i izgrađene strukture van naselja; poljoprivredne, šumske, vodne te površine posebne namjene i ostale površine)

NAMJENA	površina (ha)	udio
GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA	93,6	3%
Izgrađeni dio GPn (pretežito stambene namjene)	*80,9*	
Neizgrađeni dio GPn (pretežito stambene namjene)	*10,4*	
mješovita namjena	*0,9*	
Javna i društvena namjena	*1,4*	
GRAĐEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA	34,5	1%
POLJOPRIVREDNO ZEMLJIŠTE	414,0	15%
osobito vrijedno obradivo tlo	*17,0*	
Ostala obradiva tla	*397,0*	
ŠUME GOSPODARSKE NAMJENE	779,0	29%
OSTALO POLJOPRIVREDNO TLO, ŠUME I ŠUMSKO ZEMLJIŠTE	149,9	6%
VODNE POVRŠINE	10,0	0%
UKUPNO	**1481**	**100%**

Izvor podataka: ID PPUO Kamanje sa smanjenim sadržajem, 2013.

Površina GPn po stanovniku: 0,105 ha/stanovniku

Izgrađena površina GPn po stanovniku: 0,091 ha/stanovniku

Neizgrađena površina GPn po stanovniku: 0,012 ha/stanovniku

Na području Općine nema neuređenog GP.

Broj stanova

Prema rezultatima popisa stanovništva 2011.g. u Općini Kamanje je zabilježeno 300 kućanstava, tj. ukupno 452 stambenih jedinica, od čega su 403 za stalno stanovanje. Prosječan broj članova kućanstva 2011. iznosio je 2,97.

Tablica 11: Analiza broja stanova

Broj stanova (sve vrste) na 1000 stanovnika	Broj nastanjenih stanova na 1000 stanovnika	Broj kućanstava na 1000 nastanjenih stanova	Prosječan broj stanovnika prema broju stanova (broj stanovnika/broj stanova)
509,54	**453,42**	**343,43**	**1,96**

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011.(*kao broj nastanjenih stanova uzet je broj „stanova za stalno stanovanje“).*

Prema podacima Općine Kamanje temeljenih na rješenjima o porezu na kuće za odmor, na području Općine u 2012 g. izdana su **24 rješenja za stanove za odmor/vikendice**.

Broj i građevinska veličina za nove zgrade i dograđene dijelove postojećih zgrada za koje su izdana odobrenja za građenje dani su u sljedećoj tablici za godine 2008-2011 za koje postoje podaci Državnog zavoda za statistiku.

Tablica 12: Gustoća izgrađenih stanova

godina	ukupno			stambene zgrade			nestambene zgrade		
	broj	površina m^2	volumen m^3	broj	površina m^2	volumen m^3	broj	površina m^2	volumen m^3
2008	6	1026	3124	4	831	2559	2	195	565
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2010	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2011	2	260	901	2	260	901	-	-	-
2012	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Statistička izvješća Građevinarstvo 2008, 2009, 2010, 2011 i 2012

Tablica 13: Gustoća izgrađenih stanova prema sobnosti

godina	broj	sobnost							
		1-sobni	2-sobni	3-sobni	4-sobni	5-sobni	6-sobni	7-sobni	8 i višesobni
2008	4	-	2	-	-	-	1	1	-
2009	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2010	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2011	2	-	-	1	-	1	-	-	-
2012	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Statistička izvješća Građevinarstvo 2008, 2009, 2010, 2011 i 2012

Opremljenost društvenom infrastrukturom (mreže i organiziranost)

Obrazovanje (Struktura obrazovnih ustanova)

Na području Općine ne postoji ni jedan dječji vrtić ili jaslice. Obavezno osnovno školovanje organizirano je u područnoj osnovnoj školi, koja je dio škole Žakanje.

Tablica 14: Usporedba broja učenika u Osnovnoj školi Kamanje

Razdoblje	2008/09	2009/10	2010/11	2011/12	2012/13
Broj učenika	85	83	80	78	81

Izvor: OŠ Kamanje

U promatranom razdoblju uočljivo je manje kolebanje broja učenika. Najveći broj učenika (85) zabilježen je školske godine 2008/09 a zatim tri godine zaredom bilježi se konstantan pad za 2-3 učenika, pa je 2011/12 upisano 78 učenika. U 2012/13. godinu upisan je 81 učenik tj. troje više nego prethodne godine.

Broj upisanih učenika u OŠ na 1000 stanovnika iznosi: 91

Na području Općine nema ustanova srednjoškolskog ni visokoškolskog obrazovanja.

Kultura, umjetnost i sport

Na području Općine djeluju:
- Kulturno-umjetničko društvo Kamanje;
- Društvo umirovljenika Kamanje ;
- Planinarsko društvo „Vrlovka“ ;
- Nogometni klub „Vrlovka“ ;
- Kulturno društvo „Reunion“;
- DVD Kamanje;
- DVD Brlog;

- DVD Orljakovo;
- DVD Reštovo;
- Vatrogasna zajednica Općine Kamanje.

Postoje dva nogometna igrališta.

Zdravstvena zaštita

Na području Općine u naselju Orljakovo otvorena je privatna ambulanta i ljekarna.

Socijalna skrb

Na području općine Kamanje u naselju Orljakovo nalazi se Dom za starije i nemoćne osobe, koji nije u funkciji.

Veterinarska služba

Na području općine nema veterinarske službe, već se koriste usluge veterinarske službe iz Ozlja.

Javne funkcije

Od sadržaja javnih funkcija Kamanje ima službe jedinice lokalne samouprave, poštanski ured, župni ured, osnovnu školu i ambulantu.

2. SUSTAV NASELJA

2.1. Struktura naselja

Razmještaj i tipologija naselja

Problem razlikovanja naselja gradskih obilježja i onih ostalih još je uvijek prisutan ne samo kod nas već i u svijetu. To je osobito naglašeno kod manjih naselja. Uzrok tome su jedva zamjetne i spore promjene u korist smanjivanja razlika u načinu života između sela i grada, odnosno smanjivanju razlika u funkcionalnim, fizionomsko-morfološkim i drugim obilježjima, kao i intenzivnijeg socijalnoga preustrojstva poljodjelskog stanovništva. Danas se za izdvajanje gradskih i ostalih naselja osim jednostavnih modela primjenjuju i složeniji statistički modeli.

Prema zatečenim odnosima kvalitativnih i kvantitativnih urbanih funkcija pojedinih naselja na teritoriju Općine nema naselja gradskih obilježja. Svih 7 naselja na području općine spadaju u kategoriju ostala naselja. Samo naselje Kamanje nosi obilježja i značaj lokalnog središta. Njegovo gravitacijsko područje obuhvaća cijeli prostor općine, obzirom na to da su sve funkcije i sadržaji locirani unutar granica naselja.

Dobrim dijelom na to utječe i neposredna blizina županijskog središta Karlovca, kao i grada Ozlja kojem gravitira cijelo područje.

Karakteristično za naselja na području Općine je da gotovo i ne postoje zaselci, već je svako selo ujedno i naselje. Proces preobrazbe od naselja izrazito seoskih obilježja prema naseljima mješovitog tipa javlja se u naseljima Kamanje i Orljakovo, prvenstveno zbog razvoja malog i srednjeg poduzetništva. Ova su naselja izgubila i tradicijski oblik sela ovog područja. U ostalim naseljima nema tragova procesa preobrazbe od naselja izrazito seoskih obilježja prema naseljima mješovitog tipa.

Na području Općine Kamanje od sedam naselja, samo Kamanje ima više od 200 stanovnika (366).

Gustoća naselja

Područje Općine Kamanje čini 7 statističkih naselja: Brlog Ozaljski, Kamanje, Mali Vrh Kamanjski, Orljakovo, Preseka Ozaljska, Reštovo i Veliki Vrh Kamanjski. Površina Općine je 14,81 km^2, odnosno gustoća naselja (broj naselja/1000 km^2) iznosi: **473.**

Gustoća naseljenosti

Gustoća naseljenosti (opća) iznosi: **60 stanovnika/km^2**

Tablica 15: Gustoća naseljenosti po naseljima

NASELJE	Broj stanovnika 2011	Površina naselja km^2	Gustoća st/km^2
Brlog Ozaljski	89	6,20	14
Kamanje	366	1,60	229
Mali Vrh Kamanjski	67	0,31	216
Orljakovo	188	1,36	138
Preseka Ozaljska	12	0,49	24
Reštovo	104	3,56	29
Veliki Vrh Kamanjski	65	1,29	50

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011.

Gustoća naseljenosti centralnog naselja Kamanje iznosi: 501 stanovnika/km^2

Gustoća naseljenosti GP naselja iznosi: 9,5 stanovnika/ha
(površina GP naselja iznosi: 93,6 ha)

Gustoća naseljenosti izgrađenog dijela GP naselja iznosi: 11 stanovnika/ha
(površina izgrađenog dijela GP naselja iznosi: 80,9 ha)

Ruralna gustoća stanovništva

Za područje Općine Kamanje prema Popisu poljoprivrede (DZS, 2003. g) nema podataka jer je općina osnovana nakon popisa. Prema podacima PP Karlovačke županije dio poljoprivrednog zemljišta (cca 3,16%) je izgubljen prenamjenom, a dio je napušten i više se ne obrađuje. Glavninu poljoprivrednih resursa posjeduju obiteljska gospodarstva. Na poljoprivrednim površinama u vlasništvu države nema organizirane proizvodnje. U ukupnom korištenju obradivih površina prevladava ratarska proizvodnja (najčešće kukuruz i nešto povrća) uglavnom za vlastite potrebe. Vinogradarstvo i voćarstvo su u stagnaciji.

2.2. Sustav središnjih naselja prema veličini i funkciji na lokalnoj razini

Veličina i funkcionalnost naselja

Kamanje je središnje naselje i općinsko središte. Prostornim planom Općine Kamanje (2008.) analiziran je sustav središnjih naselja. Općini pripada sedam (7) statističkih naselja. Svako naselje ima zasebnu unutrašnju matricu građenja koja se povodi za potrebama malih seoskih tradicijskih gospodarstava. Smještaj naselja i njihovih dijelova rezultat je djelovanja reljefa, položenih putova i zahtjeva nekadašnje tradicijske poljodjelske proizvodnje. U novije vrijeme pod utjecajem gradova stanovnici mijenjaju način života i time svoje prioritete podređuju urbanim vrijednostima. Izgradnja se planira na većim površinama u blizini jačih prometnica, što rezultira nazadovanjem udaljenijih naselja.
Većina naselja nalazi se u sjevernom dijelu Općine, koji je dobro povezan cestama s ostalim gradovima i općinama u županiji, a željezničkom prugom i cestom i sa R. Slovenijom. Južni dio općine u potpunosti je nenaseljen. Najveći broj stanovnika živi u centralnom naselju Kamanje.

Prema popisu 2011.g. u svim naseljima zabilježen je pad broja stanovnika, pa tako i nadalje najveće naselje ostaje Kamanje s 366 stanovnika, slijedi Orljakovo sa 188 stanovnika, i zatim

Reštovo sa 104 stanovnika. Osim naselja Kamanje, u kojem su smještene sve funkcije (škola, uprava, pošta, župna crkva itd.) ostala samostalna naselja u ovoj jedinici lokalne samouprave su s manjim brojem stanovnika i bez ikakvih radnih i uslužnih funkcija, kao i bez utjecaja u prostoru i prema drugim naseljima.

Tablica 16: Broj i udio naselja prema veličini

NASELJA PREMA VELIČINI	Broj naselja	% u ukupno broju naselja
naselja veća od 200 stanovnika	1	3,7%
naselja do 200 stanovnika	6	22,2%
naselja bez stanovnika	0	0,0%
UKUPNO	7	25,9%

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, Popis stanovništva 2011.

Za očekivati je da će se u slijedećem razdoblju Kamanje i dalje razvijati u skladu sa mrežom naselja od 200 stanovnika, kao naselje s pojačanim središnjim uslužnim funkcijama. PPUO-om je predviđeno daljnje osposobljavanje Kamanja da bude organizator razvojnih promjena na većim lokalnim područjima. Kao osnovica preobrazbe predlaže se primjena metoda reurbanizacije, revitalizacije i infrastrukturne rekonstrukcije s ciljem poboljšanja uvjeta života, učvršćivanja građanskoga životnoga stila te osposobljavanja naselja za ulogu lokalnog središta.

Funkcionalna klasifikacija naselja

Funkcionalna klasifikacija naselja napravljena je na temelju ocjene stupnja koncentracije tercijarnih funkcija u naselju, neovisno o veličini njegova utjecaja. U tom smislu naselja možemo podijeliti u tri grupe: 1) središnja naselja s potpunim brojem središnjih funkcija; 2) naselja s nepotpunim brojem središnjih funkcija i 3) naselja bez središnjih funkcija.

Jedino naselje koje ima gotovo sve potrebne središnje funkcije je općinsko središte. Razlog tome je i blizina Ozlja, kao središta bivših općina.

Naselje s nepotpunim brojem središnjih funkcija je Orljakovo ima privatnu ambulantu i dom za starije i nemoćne osobe.

Ostala naselja u Općini nemaju funkcija središnjega značaja. Iako se teoretski trgovina smatra središnjom funkcijom, ona danas (s obzirom na raširenost) gotovo gubi to svojstvo u smislu razlikovne važnosti.

2.3. Izdvojena građevinska područja izvan naselja

Ukupna površina izdvojenih površina za razvoj izvan naselja prema PPUO Kamanje iznosi: **34,5 ha.**

Tablica 17: Struktura površine IGPn

GRAĐEVINSKA PODRUČJA IZVAN NASELJA	površina (ha)
gospodarska - proizvodna	7,6
gospodarska - poslovna	1,4
ugostiteljsko - turistička namjena	7,6
športsko - rekreacijska namjena	16,7
Groblje	1,2
UKUPNO	**34,5**

Izvor podataka: ID PPUO Kamanje sa smanjenim sadržajem, 2013.

3. GOSPODARSKE DJELATNOSTI

Proizvodnja, trgovina i obrti

Prema podacima Općine Kamanje na području općine djeluje 19 trgovačkih društava, od kojih je 15 s područja općine: 10 sa sjedištem u Kamanju, 1 sa sjedištem u Reštovu i 4 sa sjedištem u Orljakovu te 4 s poslovnim prostorima u Kamanju (to su HT, HP, HŽ i Trgo prijevoz Kovačić). Na području Općine djeluje i 19 obrta (12 registriranih u Kamanju, 6 u Orljakovu i 1 u Reštovu).

Prema podacima Ministarstva obrta i poduzetništva (obrtni registar), na području Općine prevladavaju proizvodne djelatnosti sa 26,31% (proizvodnja ostalih gotovih tekstilnih proizvoda osim odjeće, proizvodnja proizvoda od plastike za građevine, proizvodnja ostalih alatnih strojeva, izrada vodiča za specijalne namjene), zatim izrada i proizvodnja odjeće sa 15,7%. Trgovina na veliko i malo, ugostiteljstvo, građevinarstvo i autoprijevoz zastupljeni su sa 10,5% u ukupnom broju, dok su ostale djelatnosti usluge zastupljene sa pojedinačno.

Najveći broj zaposlenih imaju PLETIX d.o.o. (97) i UNIWELD STROJEVI d.o.o (91).

Turizam

Turizam je još uvijek vrlo slabo razvijen. Uglavnom se radi o izletničkom i tranzitnom turizmu. U posljednje vrijeme ulažu se napori na nivou Općine kako bi turizam postao zastupljenija djelatnost na području općine, ali je još uvijek daleko od ispunjenja svih mogućnosti obzirom na prirodnu i kulturnu baštinu, gastronomsku ponudu te lovni i aktivni turizam (biciklizam, pješačenje, seoski turizam itd.).

PPUO-om Kamanje određene su četiri zone ugostiteljsko-turističke namjene unutar statističkih granica naselja Kamanje, Orljakovo, Reštovo i Preseka Ozaljska, u cilju razvoja izletničkog turizma, valorizacije krajobraznih I prirodnih vrijednosti.

Svakako radi se o grani gospodarstva vrlo važnoj za Karlovačku županiju, koju treba podržati i poticati na prostoru općine.

Na području Općine registrirana su dva domaćinstva koja se bave smještajem turista:

- u Orljakovu domaćinstvo „Ribarić“ iznajmljuju sobe,
- U Reštovu nalazi se seljačko domaćinstvo „Sablić“.

<u>Osnovni smještajni kapaciteti prema broju postelja</u>

Na području Općine nema osnovnih smještajnih kapaciteta (hotela).

<u>Komplementarni smještajni kapaciteti prema broju postelja/stanova</u>

Broj komplementarnih smještajnih kapaciteta na području Općine za 2013. g. iznosi 16 ležajeva, sa ostvarena 153 noćenja.

Ostalo

Na području Općine za potrebe škole Kamanje i zgrade Općine izgrađen je sustav za proizvodnju energije iz OIE (solarni paneli) - Projekt je provela Lokalna akcijska grupa Vallis Colapis, a financirao Institut Otvoreno društvo Hrvatska.

4. OPREMLJENOST PROSTORA INFRASTRUKTUROM

4.1. Prometna infrastruktura

Područjem Općine prolaze:

državna cesta:	D228 Jurovski Brod (D6) – Kamanje – Ozalj – Karlovac (D1)	**5,6 km**
županijska cesta:	Ž3097 D228 Krmačina – Vivodina – Dvorište Vivodinsko – Krašić (Ž3297)	**2,6 km**
	Ž3296 Kamanje (D228) – Police – Ozalj (D228)	**1,8 km**
lokalne ceste:	L34017 D228 – Reštovo	**1,4 km**
	L34019 Preseka – Veliki Vrh (Ž 3296)	**1,2 km**
	L34020 Brlog – Ž3296	**0,8 km**
	L34021 Durlinci – Police (Ž3296)	**0,1 km**
nerazvrstane ceste:		**82 km**

Na teritoriju Općine nema cestovnih graničnih prijelaza.

Tablica 18: Udio pojedinih vrsta cesta i cestovna gustoća

skupina razvrstanih cesta	duljina na prostoru Općine (km)	udio	cestovna gustoća (duljina cesta/površina Općine)
DC	5,6	41,48%	0,38
ŽC	4,4	32,59%	0,30
LC	3,5	25,93%	0,24
UKUPNO	**13,5**	**100,00%**	**0,91**

Izvor: Broj ceste preuzet je iz Odluke o razvrstavanju su iz NN 66/13

Postojeća mreža prometnica pokriva cjelokupni teritorij općine Kamanje, ali stanje dijela prometnica je loše. Prometnice su gotovo u cijelosti izgrađene sa fleksibilnom kolničkom konstrukcijom minimalnog kolničkog koridora i profila, te minimalne opremljenosti sa horizontalnom i vertikalnom signalizacijom.

Željeznički promet

Područjem Općine prolazi trasa željezničke pruge od značaja za lokalni promet L 104 (II 213) Karlovac – Ozalj – Kamanje – Državna granica – (Metlika).

Na području Općine nalazi se jedan željeznički kolodvor za putnički promet: **Kamanje** i jedno željeznička postaja (stajalište): **Brlog Grad**.

Ukupna duljina na području Općine iznosi: 5,0 km

Stalni međunarodni željeznički prijelaz II. kategorije vodi se pod nazivom „Kamanje“, a nalazi se na željezničkom kolodvoru Bubnjarci u Općini Žakanje.

4.2. Infrastruktura elektroničkih komunikacija

Područje Općine Kamanje je pod kontrolom centra elektroničkih komunikacija Karlovac i kvalitetno je pokriveno mrežom i objektima elektroničkih komunikacija. Sve ATC vezane na EK centar Karlovac sa područja bivše općine Ozalj imaju nivo lokalnog EK objekta i vezane su na regionalni EK objekt u Karlovcu.

ATC Kamanje ima kapacitet priključaka **390**.

Kako postojeća mreža EK objekata zadovoljava potrebe nije u planu izgradnja novih već samo modernizacija postojećih telekomunikacijskih objekata.

Na području Općine Kamanje ne postoje bazne stanice.

4.3. Opskrba energijom i plinom

Opskrba električnom energijom

Na području Općine distribuciju električne energije pokriva „ELEKTRA“ Karlovac. Elektroprijenosna mreža 10 kV na području bivše općine Ozalj sastoji se od nadzemnih dalekovoda 10 kV. Zbog velike dužine vodova od TS 30/10 kV Ozalj do pojedinih TS 10/0,4 kV znatni su padovi napona u mreži, tako da za sada ne postoji mogućnost lociranja većih potrošača u nekim dijelovima bivše općine.

Prema podacima DP Elektra – Karlovac, Pogon Ozalj na području Općine stanje elektroenergetskog postrojenja je slijedeće:

1.	Broj transformatorskih stanica 10(20)0,4 kV		**10 kom**
2.	Duljina 10 kV dalekovoda	cca	**8,5 km**
3.	Duljina niskonaponske mreže 0,4 kV	cca	**18 km**
4.	Duljina priključaka mjernih mjesta	cca	**15 km**
5.	Broj mjernih mjesta kategorije kućanstvo		**547 kom**
6.	Broj mjernih mjesta kategorije gospodarstvo		**97 kom**

Ukupna godišnja potrošnja za kućanstvo	cca	**900.000 kWh**
Ukupna godišnja potrošnja za gospodarstvo	cca	**1.000.000 kWh**

Na području općine nema 35 kV dalekovoda.

Plinoopskrba

Na području općine nema opskrbe plinom.

4.4. Opskrba pitkom vodom i odvodnja otpadnih voda

Opskrba pitkom vodom

Potrošači sa područja Općine Kamanje snabdijevaju se vodom iz vodovodnog sustava „Ozalj“.

Vodoopskrba je provedena na cijelom području Općine sa 100%-tnom opskrbljenošću potrošača vodom. Osnovno izvorište vodovoda “Ozalj” nalazi se na području sadašnje općine Ribnik, dok se centralna vodosprema “Breznik” nalazi na području općine Žakanje. Iz vodospreme Reštovo jedan krak vodi prema naseljima Orljakovo i Kamanje.

Prema podacima Komunalno d.o.o. Ozalj, duljina vodoopskrbne mreže iznosi:

Primarna mreža	**15.800 m**
Sekundarna mreža	**11.520 m**
Broj priključaka na javnu mrežu	**29 gospodarskih objekata, 364 fizičkih korisnika**
Broj priključaka na vlastiti izvor	**0**

Potrošnja vode:

2006.g 44.271 m^3

2007.g. 45.018 m^3

2008.g. 26.103 m^3

2009.g. 43.781 m^3

2010.g. 39.139 m^3

2011.g. 37.143 m^3

2012.g. 34.612 m^3

2013.g. 18.649 m^3 (razdoblje od 1.1.-30.06)

Odvodnja otpadnih voda

Na području Općine Kamanje nije izgrađen sustav odvodnje otpadnih voda već se odvodnja rješava izgradnjom i održavanjem septičkih jama, od kojih tek dio zadovoljava standarde vodonepropusnosti. Uređaja za pročišćavanje otpadnih voda nema.

Uređaj za pročišćavanje postoji samo za pogon Uniweld-a.

4.5. Gospodarenje otpadom

U skladu sa županijskim planom gospodarenja otpadom Karlovačke županije, otpad sa područja Općine Kamanje i nadalje će se zbrinjavati na odlagalištu Ilovac u Karlovcu.

Otpad koji sadržava materijale, koje je moguće reciklirati, treba sakupljati u reciklažnim dvorištima. Reciklažna dvorišta mogu se planirati unutar zona gospodarske namjene – proizvodne i/ili poslovne. U reciklažnom dvorištu potrebno je prikupljati u odgovarajućim spremnicima minimalno četiri osnovne skupine otpada (papir, staklo, metal i plastiku). Reciklažno dvorište mora biti ograđeno.

Na području naselja Orljakovo planirana je privremena lokacija za odlaganje komunalnog otpada u slučaju ratnih opasnosti i elementarnih nepogoda koja bi se po završetku događaja sanirala. Na ovim lokacijama nije dozvoljeno prikupljanje i bilo kakvo manipuliranje posebnim kategorijama otpada.

Na području općine nema ilegalnih odlagališta otpada.

Općina Kamanje ima nominalni poslovni udjel u trgovačkom društvu Centar za gospodarenjem otpadom Karlovačke županije Kodos d.o.o. Društvo je osnovano s ciljem izgradnje i upravljanja centra za gospodarenje otpadom, odnosno uspostave, upravljanja, promocije, koordinacije aktivnosti u svezi gospodarenja otpadom na području Karlovačke županije.

5. ZAŠTITA I KORIŠTENJE DIJELOVA PROSTORA OD POSEBNOG ZNAČAJA

5.1. Korištenje prirodnih resursa

Poljoprivreda

Prema podacima iz PPUO-a Kamanje i prethodnog Izvješća o stanju u prostoru, sa stanovišta zastupljenosti pojedinih kapaciteta unutar granica općine poljoprivreda nije najznačajnija privredna djelatnost. Površina poljoprivrednog zemljišta iznosi 414 ha ili oko 0,11% ukupne površine općine. Najveći dio površina je pod kukuruzom koji se uglavnom koristi za vlastite potrebe. Nešto površina je i pod povrtlarskim kulturama.

Voćnjaka i vinograda ima sve manje. Najviše vinograda zadržalo se oko Velikog Vrha Kamanjskog, Brloga Ozaljskog i Preseke Ozaljske. Ostale poljoprivredne površine koriste se uglavnom za uzgoj raznih kultura za vlastite potrebe.

Sadašnja poljoprivredna proizvodnja bazira se na obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima koja obrađuju zemlju uglavnom za vlastite potrebe. Osobito vrijednog obradivog tla (P1) je vrlo malo 17 ha, dok najveći dio pripada ostalom obradivom tlu. Usitnjenost parcela i položaj na prostoru sastavljenom od bregova i udolina, dobrim dijelom diktira uzgojne kulture. Uglavnom se radi o uzgoju vinove loze na padinama i nešto voća i povrća. U dolinama uzgaja se pretežito kukuruz i nešto rjeđe žitarice. Stočarstvo je slabije zastupljeno i uglavnom se radi o uzgoju manjeg broja krava, svinja i ovaca te peradarstvo, uglavnom u okviru pojedinih domaćinstava.

Na području Općine nalazi se 2,9 ha poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu države, a koje nije dodijeljeno nikome u raspolaganje.

Šumarstvo

Državnim šumama na području Općine Kamanje, upravlja Javno poduzeće Hrvatske šume - Zagreb, putem Uprave šuma Karlovac, Šumarija Ozalj.

Prema podacima PPUO-a šumske površine zauzimaju **779 ha**, sve u privatnom vlasništvu. Jedan dio u suvlasništvu RH je šuma u naravi, ali se u katastru vodi kao pašnjak k.č. br. 2455/3 i 2456/3 k.o. Brlog Ozaljski. Ostale poljoprivredne i šumske površine zauzimaju **150 ha**.

Pretežiti dio šumskih površina zauzimaju gospodarske šume. Karakterizirane su asocijacijama: šuma hrasta kitnjaka i pitomog kestena (Querco-Castanetum sativae) i ilirska šuma hrasta kitnjaka i običnog graba (Epimedio-Carpinetum betuli). Ove zajednice inače imaju veliko gospodarsko značenje, no na području Općine nema pogona za preradu drveta i izradu predmeta od drveta pa je ekonomski efekt na lokalnoj razini zanemariv.

Utvrđena su i rijetka i ugrožena staništa (mješovite hrastovo grabove i čiste grabove šume te srednjeuropske acidofilne šume hrasta ktnjaka, te obične breze).

Istraživanje i vađenje mineralnih sirovina

Na prostoru Općine nema aktivnih područja eksploatacije rudnih bogatstava. Nekadašnji kamenolom je zatvoren i više se ne koristi.

Vodno gospodarstvo

Južni dio Općine Kamanje nalazi se u vodozaštitnom području. Do sada na području Općine nisu zabilježene poplave većih razmjera, izuzev izlijevanja Kupe na livade u SI dijelu Općine, pa nisu izgrađene nikakve građevine zaštite od poplave.

5.2. Zaštita prirodnih vrijednosti i očuvanje biološke raznolikosti

Na području Grada nalaze se slijedeća zaštićena područja i područja europske ekološke mreže NATURA 2000.

Tablica 19: Zaštićena područja

r.br.	Kategorija zaštite	Naziv područja	Godina proglašenja
1.*	Spomenik prirode - geomorfološki	**Vrlovka**	**1962.**

* točkasti lokalitet
Izvor: Državni zavod za zaštitu prirode

Tablica 20: Područja ekološke mreže Natura 2000 - Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS)

r.br.	Naziv područja	Oznaka	Površina* (ha)	Udio u površini općine (%)	ha/100 stanovnika
1	Područje oko špilje Vrlovka	HR2001372	6,3		
2	Kupa	HR2000642	25,9		
			32,2	0,02%	3,61

** površina područja na području Grada*
Izvor: Državni zavod za zaštitu prirode, Državni zavod za statistiku

5.3. Zaštita i očuvanje kulturnih dobara

Prema popisu kulturnih dobara Ministarstva kulture na području općine Kamanje nalazi se:

Tablica 21: Broj i udio zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara

Kategorija	Naziv područja	Broj	Udio (%)
Zaštićena kulturna dobra	Nepokretna kulturna dobra	2	100,0%
Zaštićena kulturna dobra	Pokretno kulturno dobro	0	0,0%
UKUPNO		**2**	100,0%

Izvor: Ministarstvo kulture

Tablica 22: Popis zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara

Oznaka dobra	Mjesto	Naziv	Vrsta kulturnog dobra
P-4204	Kamanje	Kurija Kamanje 99	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno
Z-3557	Reštovo	Crkva sv. Filipa i Jakova	Nepokretno kulturno dobro - pojedinačno

Izvor: Ministarstvo kulture

Za području Općine izrađena je Konzervatorska podloga koja je osim zaštićenih kulturnih dobara evidentirala i ona koja se štite mjerama Prostornog plana.

Tablica 23: Tabelarni prikaz nepokretnih kulturnih dobara i kulturno povijesnih vrijednosti

TUMAČ OZNAKA

KARTOGRAFSKA OZNAKA	STANJE ZAŠTITE	PRIJEDLOG MJERE ZAŠTITE
OG – Obrambena građevina CG - Civilna građevina GG – Gospodarska građevina SG - Sakralna građevina EG - Etnološka građevina AL - Arheološki lokalitet AP - Arheološko područje PK – Povijesna komunikacija MG – Memorijalne građevine/obilježja KK – Kulturni krajolik	R - Registracija P - Preventivna zaštita E - Evidencija	R - Registracija P - Preventivna zaštita E – Evidencija

1.0. Povijesne civilne građevine i sklopovi

		kartografska oznaka	status zaštite	prijedlog zaštite
1.1.	**Obrambene građevine**			
1.1.1.	Orljakovo, Stari grad Brlog	OG 01	E	E
1.2.	**Civilne građevine**			
1.2.1.	Kamanje 99, stambena kurija	CG 01	P	P
1.3.	**Gospodarske građevine**			
1.3.1.	Mali Vrh Kamanjski 6, gospodarske građevine	GG 01	E	E
1.3.2.	Orljakovo,ruševine mlina na rijeci Kupi	GG 04	E	E
1.3.3.	Orljakovo, zgrada željezničke postaje	GG 05	E	E
1.3.4.	Reštovo, sjenik	GG 06	E	E
1.3.5.	Veliki Vrh Kamanjski bb, his	GG 02	E	E

2.0. Sakralne građevine

2.0.1.	Kamanje, župna crkva Imena Marijina	SG 01	E	P
2.0.2.	Kamanje, kapela poklonac Srca Isusova	SG 02	E	E
2.0.3.	Reštovo, crkva sv. Filipa	SG 03	R	R
2.0.4.	Reštovo, kapela poklonac Majke Božje	SG 04	E	E

3.0. Etnološka baština

3.0.1.	Brlog Ozaljski 8, tradicijska kuća	EG 01	E	E
3.0.2.	Brlog Ozaljski 9, tradicijska kuća	EG 02	E	E
3.0.3.	Brlog Ozaljski 10, tradicijska kuća	EG 03	E	E
3.0.4.	Brlog Ozaljski 22, tradicijska okućnica	EG 04	E	P
3.0.5.	Brlog Ozaljski 23, tradicijska kuća	EG 05	E	E
3.0.6.	Brlog Ozaljski 29, tradicijska okućnica	EG 06	E	E
3.0.7.	Brlog Ozaljski 39, tradicijska kuća	EG 07	E	E
3.0.8.	Brlog Ozaljski 41, tradicijska kuća	EG 08	E	P
3.0.9.	Brlog Ozaljski 44, tradicijska okućnica	EG 09	E	E
3.0.10	Brlog Ozaljski 51, tradicijska okućnica	EG 10	E	E
3.0.11	Kamanje, tradicijska kuća	EG 11	E	P
3.0.12	Preseka 6, tradicijska okućnica	EG 12	E	E
3.0.13	Reštovo 10, tradicijska okućnica	EG 13	E	E
3.0.14	Reštovo 21, tradicijska okućnica	EG 14	E	E
3.0.15	Reštovo 23, tradicijska okućnica	EG 15	E	E
3.0.16	Reštovo 33, tradicijska okućnica	EG 16	E	E
3.0.17	Reštovo 53, tradicijska okućnica	EG 17	E	E
3.0.18	Reštovo 54, tradicijska okućnica	EG 18	E	E
3.0.19	Veliki Vrh Kamanjski 4, tradicijska okućnica	EG 19	E	E
3.0.20	Veliki Vrh Kamanjski 8/9, tradicijska okućnica	EG 20	E	E
4.0.21	Veliki Vrh Kamanjski 20, tradicijska okućnica	EG 21	E	E
4.0.22	Veliki Vrh Kamanjski bb, tradicijska okućnica	EG 22	E	E

4.0. Arheološka područja i lokaliteti

4.0.1.	Kamanje, Špilja Vrlovka	AL 01	E	
4.0.2.	Orljakovo, Stari grad Brlog	AL 02	E	

5.0. Memorijalne građevine

5.0.1.	Kamanje, spomen ploča na zgradi škole (NOB)	MG 01	E	E
5.0.2.	Orljakovo, Stari grad Brlog, spomen ploča E. Laszowskom	MG 02	E	E

6.0. Povijesna komunikacija

6.0.1	Željeznička pruga Karlovac – Bubnjarci - Metlika	PK 01	E	E

7.0. Kulturni krajolik

7.0.1.	rijeka Kupa s oranicama	KK 01	E	
7.0.2.	špilja Vrlovka	KK 02	E	
7.0.3.	vinogradi oko Reštova	KK 03	E	
7.0.4.	vinogradi oko Velikog Vrha Kamanjskog	KK 04	E	
7.0.5.	Veliki Vrh Kamanjski, vidikovac	KK 05	E	
7.0.6.	Reštovo i crkva sv. Filipa, vidikovac	KK 06	E	
7.0.7.	vinogradima, šumama i zbijenim naseljima (Veliki i Mali Vrh Kamanjski, Reštovo), kontinuirani potezi uz ceste	KK 07	E	

Prema evidenciji etnološke kulturne baštine iz 2011. g. na području naselja Brlog Ozaljski, Kamanje, Mali Vrh Kamanjski, Orljakovo, Preseka, Reštovo, Veliki Vrh Kamanjski evidentirano je **27 dobara, od kojih je 15 ugroženo.**

5.4. Područja posebnih karakteristika

Područja od posebnog državnog interesa

Prema Zakonu o područjima posebne državne skrbi (NN 86/08 i 57/11) područje Općine Kamanje **ne pripada** skupini područja od posebne državne skrbi.

Područja s posebnim razvojnim problemima

Ovoj skupini pripadaju područja općina i gradova koja su ocijenjena kao dijelovi RH koji zaostaju u razvoju prema tri kriterija razvijenosti: ekonomskom, strukturnom i demografskom.

Iako demografska slika Kamanja govori o starenju stanovništva i slabom prirodnom prirastu, po svim ostalim pokazateljima to područje **ne pripada područjima od posebne državne skrbi.**

Pogranična područja

Prostor Općine **nalazi** se u pograničnom području.

Područja za potrebe obrane

Na teritoriju Općine nema područja za potrebe obrane.

5.5. Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća

Za područje općine Kamanje izrađena je „Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća za područje općine Kamanje“ (2011.g.)

Poplave

Glavni vodotok na području općine je rijeka Kupa koja na područje općine dolazi ispred Orljakova. Na tom dijelu svog toka ona i dalje ima karakteristike krške, planinske rijeke. Većim dijelom svoga toka kroz Općinu Kamanje, Kupa je granična rijeka sa R. Slovenijom. Do sada na području Općine nisu zabilježene poplave većih razmjera, izuzev izlijevanja Kupe na livade u SI dijelu Općine. Jedan od razloga je svakako i taj što najveće pritoke Mrežnica, Dobra i Korana uviru u Kupu nizvodno u blizini Karlovca. Usprkos tome, potencijalna opasnost od poplava ne smije se zanemariti i potrebno je predvidjeti mjere zaštite od poplava. Zanimljivo je da na području Općine, osim Kupe, i potoka Kamenica, nema ni jednog većeg stalnog vodotoka. Postoji nekoliko izvora pitke vode koji nisu u eksploataciji. Najpoznatiji izvori nalaze se u Preseki Ozaljskoj i Velikom Vrhu Kamanjskom.

Na području općine Kamanje **ne postoji** značajnija opasnost od poplava. Uslijed posljedica izazvanih eventualnom poplavom može biti ugroženo oko 10 stanovnika Općine (1% stanovništva) u smislu ulaska vode u podrume i prizemne prostorije, te može doći do manjeg oštećenja i uništenja materijalnih i kulturnih dobara.

Potres

Veći dio područja Općine pokriven je zonom VIII stupnja intenziteta potresa po MCS ljestvici.

Građevine su uglavnom niske obiteljske kuće građene kao prizemnice ili jednokatnice. 75-80% zgrada građene su od opeke, krupnih blokova, građevine s drvenom konstrukcijom, građevine iz tesanog prirodnog kamena. 10% zgrada izgrađeno je od neobrađenog kamena, nepečene opeke i kuće od nabijene gline, a 10-15% zgrada su s armiranobetonskim i čeličnim skeletom, krupnopanelne zgrade i dobro građene drvene zgrade. U slučaju nastanka potresa mogu se očekivati velika oštećenja objekata zbog njihove starosne strukture. Najgušće naseljeno područje u Općini je naselje Kamanje.

Može doći do oštećenja objekata od posebnog značaja gdje boravi veći broj osoba i to: zgrada Općine, Područna škola Kamanje, crkve sv. Imena Marijinog u Kamanju i sv. Filipa i Jakova u Reštovu, 2 trgovine, DVD-i i drugi objekti što će bitno otežati normalno funkcioniranje zajednice.

Mjere zaštite provode se tijekom projektiranja i izgradnje novih građevina i područja.

Suša

Učinci suše najveće posljedice imaju na ratarske kulture, šume i trajne nasade vinograda i voćnjaka. Posljedice suše mogu se očitovati i u nedostatku vode potrebne za napajanje stoke. Vodoopskrba će biti otežana i zbog smanjenja kapaciteta vodocrpilišta u Obrihu odnosno smanjenja vode u rezervoarima u naseljima Brlog Ozaljski i Reštovo.

Mjere zaštite i smanjenja eventualnih šteta od suše moguće je izgradnjom sustava navodnjava okolnih poljoprivrednih površina te kontrolom izvorišta vode (bunari). Navodnjavanje se još uvijek slabo primjenjuje, uglavnom na okućnicama. Treba napomenuti i pojačanu opasnost od požara na prostoru pogođenom sušom.

U proteklih 10 godina na području općine Kamanje nije proglašena elementarna nepogoda izazvana sušom.

Olujno i orkansko nevrijeme

Oluje i nevrijeme na području Općine najčešći su u ljetnim mjesecima i to od svibnja do rujna. U hladnom dijelu godine jak ili olujni vjetar može se pojaviti prigodom prodora hladnog zraka sa sjevera i sjeveroistoka. Štete koje nastaju uglavnom pogađaju poljoprivredne površine i električne i EK vodove. Često dolazi do zakrčivanja prometnica zbog pada drveća. Moguće su štete na građevinama (rušenje krovova, ograda i sl.).

U proteklih 10 godina na području općine Kamanje nije proglašena elementarna nepogoda izazvan olujnim ili orkanskim nevremenom.

Ostale opasnosti

Za ostale opasnosti, kao što su: tuča, snježne padaline i poledica postoji mogućnost pojave na području Općine. U posljednjih 10 godina snježne oborine nisu predstavljale veći problem. U prosjeku se može očekivati da je 13 – 15 dana snježni pokrivač visine 10 cm i više. Svakih nekoliko godina dolazi do pojave obilnijeg snijega kada se i javljaju problemi u prometu na brdovitim dijelovima Općine.

Ova nepogoda može izazvati kratkotrajne poremećaje u redovnom odvijanju života. Posljedice bi se prvenstveno očitovale u prekidu prometovanja te materijalnim štetama na objektima, odnosno krovovima kuća i automobilima. Naselja Vrh Kamanjski, Brlog Ozaljski i Reštovo mogu imati kratkotrajne prometne probleme. Procijenjeno je da bi bilo ugroženo do 280 stanovnika u tim naseljima i još oko 50 stanovnika u ostalim naseljima.

Poledice su redovita pojava, ali nisu velikog intenziteta niti su dugotrajne i do sada nisu izazivale veće posljedice. Najkritičnije razdoblje je od 15. studenog do 15. veljače.

Poledica izaziva štete u prometu i na poljoprivrednim kulturama. Zaštita od poledice je zasoljavanje prometnica od strane zimske službe, a u poljoprivredi zatvaranje vrijednih kultura u staklenike ili prostore pod polietilenskom folijom.

Pojava tuče je moguća dva do tri puta godišnje isključivo u toplijem dijelu godine. Štete koje nastaju najviše se odražavaju na poljoprivrednim površinama, ali i na građevinama, automobilima i sl. Na području Općine 2005.g. proglašena je elementarna nepogoda uzrokovana tučom. U cilju zaštite i smanjenja šteta uzrokovanih tučom na ovom području, Općinu Kamanje trebalo bi pokrivati zaštitnim sustavom za obranu od tuče.

Klizišta

Zbog konfiguracije terena na području Općine vjerojatnost pojave klizišta je mala. Na području Općine Kamanje zabilježeno je jedno klizište uz lokalnu cestu L34018 – Kamanje (Ž3098) – Police u naselju Veliki vrh Kamanjski koje je odmah sanirano. Moguća je pojava manjih odrona zemlje uslijed obilnijih kiša.

Mjere zaštite u urbanističkim planovima i građenju provode se propisivanjem obaveze geološkog ispitivanja tla, te zabrani izgradnje prometnica, stambenih, poslovnih i drugih građevina na područjima bilo potencijalnih ili postojećih klizišta, ili prije početka izgradnje uvjetovanjem sanacije klizišta.

Tehničko-tehnološke opasnosti i prijetnje

Na području Općine nema postrojenja koja proizvode ili u procesu proizvodnje koriste opasne tvari.

Za objekte takve vrste, koji se eventualno planiraju graditi potrebno je propisati takav smještaj da u slučaju nesreće ne ugrožavaju stanovništvo, te ih obvezati na uspostavu sustava za uzbunjivanje i povezivanje na 112.

Tehničko-tehnološke katastrofe i velike nesreće izazvane nesrećama u prometu

Na području Općine moguće su nesreće u cestovnom i željezničkom prometu. Nesreće mogu biti izazvane neposrednim sudarima ili prevrtanjem prijevoznih sredstava, a ista prevoze ili sadrže opasne tvari. To mogu biti nafta, lož ulje, benzin, mazivo, zapaljivi plinovi i dr. Odlukom o određivanju cesta po kojima smiju motorna vozila prevoziti opasne tvari i o određivanju mjesta za parkiranje motornih vozila s opasnim tvarima, određeno je da se **prijevoz opasnih tvari cestama na području Općine Kamanje** odvija državnim, županijskim i lokalnim cestama radi dobave plina i lož ulja za domaćinstva.

Do sada nije bilo evidentiranih prometnih nezgoda u kojima bi sudjelovala vozila koja prevoze opasne tvari, niti bilo kakvih drugih nezgoda s opasnim tvarima. No u slučaju istih stradao bi okoliš tj. zemljišta i vodotoci, dok bi štete na gospodarskim, stambenim i drugim objektima bile vrlo male.

Kako na području Općine ne djeluju gospodarski objekti koji koriste ili skladište opasne tvari, pretpostavka je da se područjem ne odvija prijevoz takvih tvari.

Međutim, područjem Općine prolazi željeznička pruga (namijenjena za prijevoz putnika, ne prevoze se opasne tvari te ne postoji opasnost od nastanka katastrofe) i državna cesta koja povezuje Općinu Kamanje sa susjednim Općinama i Gradovima koji na svojem teritoriju imaju gospodarske objekte koji koriste naftne derivate (opasne tvari) te se može pretpostaviti da se istom vrši tranzicijski transport tih tvari.

Epidemiološke i sanitarne opasnosti

Na području općine Kamanje u posljednjih deset godina nisu zabilježene nikakve epidemije ljudi niti epizotije životinja. Veterinarska služba provodi propisana preventivna cijepljenja, propisane dijagnostičke i druge pretrage radi zaštite zdravlja životinja i ljudi te mjere za otkrivanje, suzbijanje, sprečavanje i iskorjenjivanje zaraznih bolesti životinja.

Prema podacima Poljoprivredno savjetodavne službe KŽ-a i „Procjene ugroženosti stanovništva“ bolesti koje su prisutne na području županije, dakle čija je pojava moguća na području Općine Kamanje su: kod vinove loze stalna je pepelnica i ponekad peronospora, a u

posljednjih nekoliko godina i crna pjegavost. Kod ratarskih kultura javlja se pepelnica i rđa, a na krumpiru plamenjača.

Mjere zaštite treba provoditi prvenstveno izgradnjom građevina za uzgoj životinja na udaljenosti od pojasa stambenog i stambeno-poslovnog objekta. Gospodarske građevine za uzgoj životinja ne smiju se graditi u radijusu od 500 m oko potencijalne lokacije vodocrpilišta. Obzirom na pojavu bolesti kao što su ptičja gripa a posebno svinjska kuga tamo gdje je to još moguće potrebno je u vangradskim naseljima spriječiti širenje istih i njihovo spajanje, odnosno ostaviti razmake koji omogućavaju stvaranje dezinfekcijskih barijera – koridora. Već godinama zakonom je propisano redovito cijepljenje domaćih životinja. Kod poljoprivrednih kultura nužno je poštivanje plodoreda i korištenje kvalitetnog i deklariranog sadnog materijala.

Na području Općine u zadnjih 10 godina nije bilo niti epidemija, niti epizotija, niti bolesti poljoprivrednih kultura. Javili su se tek sporadični slučajevi bolesti kod životinja i to: bjesnoća kod lisica i pasa, bruceloza ovaca, lepotspiroza ovaca, američka gnjiloća pčelinjeg legla, infekciozna anemija kopitara, trihineloza svinja i salmoneloza peradi.

Nuklearne i radiološke nesreće

Analiza ove vrste tehničko-tehnološke katastrofe izrađuje se isključivo na državnoj razini. Na teritoriju Republike Hrvatske nema instaliranih nuklearnih postrojenja. Međutim, u susjednim državama nalaze se dvije nuklearne elektrane: NE Krško u Sloveniji locirana na udaljenosti 11 km od zapadne državne granice i NE Pakš u Mađarskoj koja je smještena 74 km od sjeverne državne granice Republike Hrvatske. Osim spomenutih nuklearnih elektrana, teritorij Republike Hrvatske može biti ugrožen i od potencijalnih nuklearnih nesreća u nuklearnim elektranama koje se nalaze i na većim udaljenostima. Općina Kamanje spada u Zonu III ili CPZ zonu (rest of the Country Protective Planing Zone).

Ratna djelovanja i terorizam

Vrsta, intenzitet i učinci ratnog djelovanja i terorizma analiziraju se na osnovu strategijskih dokumenata obrane MORH-a i MUP-a te se izrađuju na državnoj razini.

5.6. Zaštita okoliša u prostornom uređenju

Područja i lokacije onečišćenja okoliša

Ugroženi vodotoci

Na području Općine nema ugroženih izvorišta. Južni dio općine koji se nalazi u vodozaštitnom pojasu, gotovo je u potpunosti nenaseljen.

Područja i lokaliteti ugroženi emisijama u zrak

Na prostoru Općine nema područja ugroženih emisijama u zrak.

Opožarena područja

Na prostoru Općine nema većih opožarenih područja .

Lokacije divljih odlagališta otpada

Na prostoru Općine nema divljih odlagališta otpada.

Područje ugroženo bukom

Na prostoru Općine nema područja ugroženih bukom.

Klizišta

Na području se nalazi jedno (1) klizište koje je sanirano.

U sjeveroistočnom dijelu nalazi se područje pojačane zaštite od erozije i bujica.

Sanirani dijelovi okoliša

Na području općine Kamanje postojalo je 8 divljih odlagališta otpada i to:

- jedno na području naselja Mali Vrh Kamanjski,
- dva na području naselja Kamanje,
- dva na području naselja Brlog Ozaljski,
- jedno na području naselja Orljakovo,
- dva na području naselja Reštovo

Sva divlja odlagališta otpada u potpunosti su sanirana tijekom 2007. – 2008. godine, te trenutno na prostoru općine Kamanje nije evidentirano niti jedno divlje odlagalište otpada.

5.7. Degradirana područja

Na području općine (na granici naselja Orljakovo i Reštovo) nalazi se napušteni kamenolom koji više nije u eksploataciji.

6. OBVEZNI PROSTORNI POKAZATELJI

Tablica 24: POPIS OBVEZNIH PROSTORNIH POKAZATELJA

	Osnovna tematska cjelina	Skupina pokazatelja		Pokazatelj		Način prikaza	Vrijedost	Izvor podataka
1.	**OPĆI POKAZATELJI RAZVOJNIH KRETANJA**							
1.1.	**DEMOGRAFSKA STRUKTURA**	A. Razmještaj i struktura stanovništva	1.	Broj stanovnika 2011.		broj	**891**	DZS
			2.	Indeks kretanja broja stanovnika 2011./2001.		broj	**90,91**	
			3.	Prirodni prirast stanovništva 2012.		broj	**-10**	
		B. Razmještaj i struktura kućanstava	1.	Broj kućanstava 2011.		broj	**300**	DZS
			2.	Indeks rasta broja kućanstava 2011./2001.		broj	**97,10**	
			3.	Prosječna veličina kućanstava 2011.		broj	**2,97**	
1.2.	**SOCIJALNO-GOSPODARSKA STRUKTURA**	Ekonomski razvoj	1.	Indeks razvijenosti		broj	**68,61%**	MRRFEU
			2.	Stupanj razvijenosti		broj	**II.**	
2.	**STRUKTURA NASELJA I PODRUČJA ZA RAZVOJ IZVAN NASELJA**							
2.1.	**OBILJEŽJA SUSTAVA NASELJA**	Razmještaj, gustoća naselja i naseljenost	1.	Broj naselja		broj	**7**	DZS
			2.	Gustoća naselja		broj naselja/1000 km^2	**473**	
			3.	Gustoća naseljenosti		broj stanovnika/km^2	**60**	
2.2.	**KORIŠTENJE ZEMLJIŠTA U NASELJIMA**	A. Površina naselja	1.	Površina naselja		ha	**1481**	PPUO
		B. Građevinska područja (GP)	1.	Površina GP naselja - ukupno planirana		ha	**93,6**	PPUO
			2.	Udio GP u odnosu na ukupnu površinu JLS		%	**6,32%**	
			3.	Udio izgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu JLS		%	**5,46%**	
			4.	Udio neizgrađenog GP u odnosu na ukupnu površinu GP		%	**11,11%**	
			5.	Udio neuređenog GP u odnosu na ukupnu površinu GP		%	**0,00%**	
			6.	Broj stanovnika/ukupna površina GP		stanovnika/ha	**9,5**	
			7.	Broj stanovnika/izgrađena površina GP		stanovnika/ha	**11,0**	
			8.	Broj stanovnika/uređena površina GP		stanovnika/ha	**85,7**	
2.3.	**IZDVOJENA GRAĐEVINSKA PODRUČJA (IZVAN NASELJA)**	Izdvojena građevinska područja (IGP)	1.	Površina izdvojenog građevinskog područja izvan naselja - ukupno planirana		ha	**34,5**	PPUO
						ha/stanovniku	**0,0387**	
			2.	Površina i udio površine IGP pojedine namjene u odnosu na ukupnu površinu IGP:		ha	**34,5**	
						%	**100%**	
			2.a.	Ugostiteljsko-turistička namjena		ha	**7,6**	
						%	**22,0%**	
						ha/stanovniku	**0,0085**	
			2.b.	Gospodarska namjena - ukupna (proizvodna, poslovna, infrastrukturna, OIE i dr.)		ha	**9**	
						%	**26,1%**	
						ha/stanovniku	**0,0101**	
			2.c.	Sport i rekreacija		ha	**16,7**	
						%	**334,0%**	
						ha/stanovniku	**0,0557**	
			2.d.	Područje posebne namjene		ha	**0**	
						%	**0,0000**	
			2.e.	Površina groblja		ha	**1,2**	
						%	**0,0348**	
			3.	Ukupni planirani smještajni kapacitet u TRP		broj postelja	**-**	
			4.	Broj turističkih postelja po km' obalne crte		broj/km'	**-**	
3.	**POSTOJEĆA INFRASTRUKTURNA OPREMLJENOST**							
3.1.	**PROMETNA INFRASTRUKTURA**	A. Cestovni promet	1.	Duljina cesta prema vrsti		km	**95,5**	HC, ŽUC, UO
			1.a.	Državne ceste		km	**5,6**	
			1.b.	Županijske ceste		km	**4,4**	
			1.c.	Lokalne ceste		km	**3,5**	
			1.d.	Nerazvrstane ceste		km	**82,0**	
			2.	Udio pojedinih vrsta ceste:		%		
			2.a.	Državne ceste		%	**5,9%**	
			2.b.	Županijske ceste		%	**4,6%**	
			2.c.	Lokalne ceste		%	**3,7%**	
			2.d.	Nerazvrstane ceste		%	**85,9%**	
			3.	Cestovna gustoća (duljina cesta/površina područja)		km/km^2	**6,45**	
		B. Željeznički promet	1.	Duljina pruge prema vrsti		km	**5**	PPUO
			1.a.	Pruga II. reda		km	**5**	
			2.	Udio pojedinih vrsta željezničkih pruga				
			2.a.	Pruga II. reda		%	**100,0%**	
			3.	Gustoća željezničkih pruga (duljina/površina područja)		km/km^2	**0,34**	
		C. Zračni promet	1.	Broj zračnih luka prema vrstama		broj	**0**	MPPI
			2.	Površina zračnih luka		ha	**0**	
		D. Pomorski promet	1.	Broj luka prema vrsti		broj	**0**	MPPI
			2.	Površina kopnenog dijela luke		ha	**0**	
			3.	Luke nautičkog turizma prema broju vezova		broj	**0**	
		E. Riječni promet	1.	Broj riječnih luka prema veličini i rijeci		broj	**0**	MPPI
			2.	Klasa i duljina plovnih putova		klasa	**0**	
						km	**0**	
		F. Elektroničke komunikacije	1.	Broj postojećih baznih stanica na 100 stanovnika		broj/100 stanovnika	**0**	HAKOM

3.2.	**ENERGETSKA INFRASTRUKTURA**	A.	Opskrba električnom energijom	1.	Duljina elektroopskrbnih vodova	km	**27**	HEP
				2.	Udio i duljina elektroopskrbnih vodova prema vrsti:			
				2.a.	SN	%	**32,1%**	
						km	**9**	
				2.b.	NN	%	**67,9%**	
						km	**18**	
		B.	Opskrba plinom	1.	Duljina plinovoda	km	**0**	PLINACRO, lokalni
				2.	Udio prema vrsti plinovoda		**0**	
		C.	Opskrba naftom	1.	Duljina naftovoda	km	**0**	JANAF, INA
3.3.	**OPSKRBA VODOM I ODVODNJA OTPADNIH VODA**	A.	Opskrba pitkom i tehnološkom vodom	1.	Duljina javne vodoopskrbne mreže	km	**27,3**	HRVATSKE VODE, VS OZALJ
				2.	Potrošnja pitke vode 2011.	m3/stanovniku/ godišnje	**41,69**	
		B.	Pročišćavanje otpadnih voda	1.	Duljina kanalizacijske mreže	km	**0**	
				2.	Uređaji za pročišćavanje otpadnih voda - broj i kapacitet	broj	**0**	
						broj ES	**0**	
3.4.	**GOSPODARENJE OTPADOM**		Odlagališta otpada	1.	Broj i površina odlagališta prema vrsti	broj	**0**	AZO
						ha	**0**	
				2.	Sanacija neuređenih odlagališta	broj	**0**	
						ha	**0**	
4.	**KORIŠTENJE I ZAŠTITA ZNAČAJNIH PROSTORA**							
4.1.	**KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA**	A.	Poljoprivreda	1.	Ukupna površina poljoprivrednog zemljišta	ha	**414**	PPUO
				2.	Udio poljoprivrednog zemljišta	%	**27,95%**	
				3.	Površina poljoprivrednog zemljišta po stanovniku	ha/stanovniku	**0,46**	
		B.	Šumarstvo	1.	Ukupna površina šumskog zemljišta	ha	**779**	
				2.	Udio šumskog zemljišta	%	**52,60%**	
				3.	Površina šumskog zemljišta po stanovniku	ha/stanovniku	**0,87**	
		C.	Vode	1.	Površine površinskih voda prema vrsti (jezero, ribnjak, umjetni bazeni, more, ...)	ha	**10**	
				1.a.	Vodotoci	ha	**10**	
				2.	Udio površina površinskih voda u odnosu na površinu JLS	%		
				2.a.	Vodotoci	%	**0,68%**	
				3.	Duljina vodotoka	km'	**8,4**	
		E.	Mineralne sirovine	1.	Broj i površina ekspoatacijskih polja po vrstama mineralnih sirovina	broj	**0**	
						ha	**0**	
4.2.	**ZAŠTIĆENE PRIRODNE VRIJEDNOSTI**		Zaštićena područja prirode	1.	Broj i površina zaštićenih područja	broj	**1**	MZOIP
						ha	**0**	
				2.	Područja ekološke mreže prema vrsti	broj	**2**	
						ha	**32,2**	
				2.a.	Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove (POVS)	broj	**2**	
						ha	**32,2**	
4.3.	**KULTURNA DOBRA**		Struktura registriranih kulturnih dobara	1.	Broj zaštićenih nepokretnih kulturnih dobara	broj	**2**	MK
				2.	Broj ili udio obnovljenih kulturnih dobara	broj	**0**	
						%	**0,0%**	
				3.	Broj ili udio ugroženih kulturnih dobara (evidentiranih)	broj	**15**	
						%	**55,6%**	
4.4.	**PODRUČJA POSEBNIH KARAKTERISTIKA**		Područja potencijalnih prirodnih i drugih nesreća		** OPISANO U TEKSTUALNOM OBRAZLOŽENJU*			
5.	**DOKUMENTI PROSTORNOG UREĐENJA**							
5.1.	**POKRIVENOST PROSTORNIM PLANOVIMA**		Pokrivenost PP prema razini planova i izvješća	1.	Broj donesenih PP	broj	**1**	ZPU
				1.a.	Broj donesenih PPUO	broj	**1**	
				1.b.	Broj donesenih UPU-a	broj	**0**	
				1.c.	Broj donesenih DPU-a	broj	**0**	
				2.	Broj donesenih izmjena i dopuna PP	broj	**1**	
				3.	Broj PP u izradi	broj	**0**	
				4.	Broj izrađenih izvješća	broj	**1**	
5.2.	**PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA**			1.	Broj izdanih pojedinačnih akata prostornog uređenja po vrstama	broj ukupno	**41**	UO za prostorno uređenje
				1.a.	Broj izdanih lokacijskih dozvola	broj	**17**	
				1.b.	Broj izdanih građevinskih dozvola	broj	**11**	
				1.c.	Broj izdanih rješenja o uvjetima građenja	broj	**5**	
				1.d.	Broj izdanih rješenja za građenje	broj	**1**	
				1.e.	Broj izdanih potvrda glavnog projekta	broj	**3**	
				1.f.	Broj izdanih rješenja o izvedenom stanju	broj	**4**	
5.3.	**URBANA PREOBRAZBA**			1.	Broj PP ili pojedinačnih zahvata	broj	**0**	ZPU
				2.	Površina	broj	**0**	
5.4.	**URBANA SANACIJA**			1.	Broj izdanih rješenja o ozakonjenju	broj	**5**	UO za prostorno uređenje, AZONIZ, ZPU
				2.	Planovi sanacije, izmjene i dopune PP	broj	**1**	
5.5.	**NADZOR**			1.	Nadzor nad planovima (broj rješenja)	broj	**0**	MGIPU
				2.	Nadzor građevinske inspekcije (broj rješenja)	broj	**0**	

III. ANALIZA PROVEDBE PROSTORNIH PLANOVA I DRUGIH DOKUMENATA

1. IZRADA PROSTORNIH PLANOVA

Za područje današnje Općine primjenjuju se sljedeći dokumenti prostornog uređenja:

Strateški dokumenti prostornog uređenja:

1. Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske (Zastupnički dom Sabora 27. lipnja 1997.)
2. Izmjene i dopune Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 76/13)
3. Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 50/99)
4. Prostorni plan Karlovačke županije (2001, Izmjene i dopune - Glasnik Karlovačke županije 36/08).

Prostorni plan uređenja

1. Prostorni plan uređenja Općine Kamanje sa smanjenim sadržajem (Glasnik Općine Kamanje 04/09 i 02/13).

Detaljniji planovi nisu rađeni, niti su u izradi.

2. PROVEDBA PROSTORNIH PLANOVA

Dokumenti prostornog uređenja provode se izdavanjem dozvola, rješenja, potvrda i uvjerenja za gradnju i uporabu objekata.

Na području Općine Kamanje pojedinačne akte prostornog uređenja izdaje Karlovačka županija, Upravni odjel za prostorno uređenje, građenje i zaštitu okoliša, Odsjek za prostorno uređenje i graditeljstvo, Ispostava Ozalj.

U razdoblju od 2006. do 2013. godine (zaključno sa 20. studenim 2013.) izdani su slijedeći pojedinačni akti prostornog uređenja:

Broj izdanih lokacijskih dozvola:	**17**
Broj izdanih građevinskih dozvola	**11**
Broj izdanih rješenja o uvjetima građenja	**5**
Broj izdanih rješenja za građenje	**1**
Broj izdanih potvrda glavnog projekta	**3**
Broj izdanih rješenja o izvedenom stanju	**4**
Broj izdanih rješenja o ozakonjenju	**5**

3. PROVEDBA DRUGIH DOKUMENATA KOJI UTJEČU NA PROSTOR

Od kada je formirana jedinica lokalne samouprave Općine Kamanje, doneseno je 1 izvješće o stanju u prostoru i 1 Program mjera za unapređenje stanja u prostoru:

- Izvješće o stanju u prostoru i Program mjera za unapređenje stanja u prostoru Općine Kamanje za razdoblje 2006. – 2010. godine (četverogodišnji period valjanosti dokumenta).(Glasnik Općine Kamanje 09/06)

U proteklom razdoblju izrađeni su i:

1. Plan zaštite i spašavanja Općine;
2. Plan civilne zaštite Općine;
3. Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća za područje Općine Kamanje;
4. Mapa razvoja Općine Kamanje.

Jedna od aktivnosti za unapređenje sustava prostornog uređenja je i izrada ovog izvješća o stanju u prostoru Općine Kamanje.

4. PROVOĐENJE ZAKLJUČAKA, SMJERNICA, PRIJEDLOGA ZA UNAPREĐENJE, PREPORUKA, AKTIVNOSTI, ODNOSNO MJERA IZ PRETHODNOG IZVJEŠĆA O STANJU U PROSTORU

Prethodnim Programom mjera o stanju u prostoru Općine Kamanje planirana je izrada slijedećih planova:

PROSTORNI PLAN UREĐENJA:

PPUO Kamanje sa smanjenim sadržajem

URBANISTIČKI PLANOVI UREĐENJA (UPU):

UPU Kamanje

DETALJNI PLANOVI PROSTORNOG UREĐENJA (DPU):

DPU etno sela Kamanje

DPU radne zone Kamanje

DPU groblja Kamanja i Reštova

Programom je utvrđena mogućnost izrade detaljnih planova (UPU i DPU), ako se izmjenama i dopunama PPUO-a odredi potreba za izradu istih.

Od navedenih prostornih planova izrađen je PPUO Kamanje sa smanjenim sadržajem (Glasnik Općine Kamanje 04/09).

OSTALE PROSTORNE STUDIJE I DOKUMENTACIJA

- Odvodnja otpadnih voda Općine Kamanje – projektna dokumentacija i izvedba,
- rekonstrukcije dionica županijskih i lokalnih cesta,
- uređenje prostora Kamanje – izgradnja poslovne zgrade u centru Kamanja,
- izgradnja sportske dvorane uz osnovnu školu,
- uređenje vrtića u planiranoj poslovnoj zgradi,
- nastavak započetih aktivnosti na programu državne izmjere i katastra nekretnina,
- studija etno-selo,
- izrada geomehaničkih elaborata i geoloških studija za predjele potencijalnih klizišta.

Od navedenih projekata kao priprema za izgradnju poslovnog zgrade izmještene su prostorije Općine u rekonstruiranu zgradu nasuprot crkve te je sanirano jedno klizište.

IZRADA IZMJENA I DOPUNA POSTOJEĆIH DOKUMENATA PROSTORNOG UREĐENJA

Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Kamanje - izrada po potrebi radi omogućavanja novih inicijativa u razvitku Općine.

Od navedenih prostornih planova izrađene su Izmjene i dopune PPUO Kamanje sa smanjenim sadržajem (Glasnik Općine Kamanje 02/13).

PROGRAM GRADNJE OBJEKATA KOMUNALNE INFRASTRUKTURE

Priprema zemljišta

Rješavanje imovinsko-pravnih odnosa:
- za izgradnju komunalne infrastrukture (odvodnja)
- za izgradnju ostalih komunalnih objekata i uređaja

Ništa od navedenog nije realizirano.

Izgradnja objekata vodoopskrbe

Nije planirana izgradnja novih objekata vodoopskrbe, već samo održavanje postojeće mreže:
- održavanje vodocrpne stanice Brlog Ozaljski,
- održavanje vodosprema Reštovo,
- održavanje postojeće vodovodne mreže.

Izgradnja objekata odvodnje

- izrada projekata kanalizacijske mreže,
- izrada studije utjecaja na okoliš za pročistač otpadnih voda,
- geomehanički istražni radovi na lokaciji uređaja za pročišćavanje,
- geodetski snimak lokacije uređaja za pročišćavanje
- ishođenje lokacijske dozvole za pročistač otpadnih voda,
- izrada glavnih projekata pročistač otpadnih voda,
- kanalizacijska mreža kroz Kamanje i Orljakovo,
- Uređaj za pročišćavanje otpadnih voda.

Ništa od navedenog nije realizirano.

Izgradnja plinske mreže

Priključenje svih potrošača nakon uvođenja plinovoda na područje županije.

Nije realizirano jer nije doveden plinovod na područje Općine.

Program gradnje objekata za opskrbu električnom energijom

- obnova objekata za opskrbu električnom energijom,
- prijelaz sa 10 kV na 20 kV.

Nije realizirano.

Program gradnje ostalih javnih i društvenih sadržaja

<u>Program gradnje odgojnih i obrazovnih objekata:</u>

U četverogodišnjem razdoblju bilo je predviđeno:
- formiranje dječjeg vrtića u novoj poslovnoj zgradi u centru Kamanja,
- izgradnja školske sportske dvorane.

Nije realizirano, u međuvremenu se odustalo od navedene lokacije te se vrtić planira u vatrogasnom domu u Kamanju.

<u>Izgradnja javnih i društvenih objekata:</u>

- izgradnja poslovne zgrade u centru Kamanja, sa raznolikim sadržajima (samoposluga, dječji vrtić, preseljenje prostorija Općine, poljoprivredna apoteka,

pošta i poslovnica banke) - *otkupljena je zgrada u kojoj su prostorije općine, prostorije udruga, pekara, poljoprivredna apoteka*

- izgradnja sportsko-rekreacijskog centra „Vrlovka“ – *u pripremi je projektna dokumentacija.*
- uređenje i obnova zgrade stare škole kao društvenog doma – *djelomično je realizirano.*

Izgradnja ugostiteljsko-turističkih objekata:

- uređenje lokaliteta između Vrlovke i arheološkog područja definiranje namjene – turizam, rekreacija, zdravstvena ili druga javno-društvena funkcija,
- uređenje kupališta u Orljakovu i Kamanju.

Djelomično je realizirano.

Program gradnje drugih infrastrukturnih objekata

Održavanje nerazvrstanih cesta i ulica:

Od cestovne infrastrukture planirana je bila izrada projektne dokumentacije i izgradnja, rekonstrukcija ili proširenje. Za navedene ceste bili su riješeni imovinsko-pravni odnosi i potpisani ugovori sa mještanima:

- proširenje/rekonstrukcija nerazvrstanih cesta u naselju Mali Vrh Kamanjski,
- rekonstrukcija/proširenje u dijelu naselja Orljakovo (od županijske ceste prema Petrinskom Kutu) – proširenje je planirano sa 3 m na širinu od 4,5 m.
- održavanje poljskih putova,
- zimsko održavanje cesta i ulica,
- modernizacija ulica (asfaltiranje)
- održavanje i izgradnja nogostupa i pješačkih prijelaza.

Realizirano je.

Održavanje željezničke pruge:

Rekonstrukcija tehničkih elemenata željezničke pruge obavljat će se u skladu s programima razvoja Hrvatskih željeznica.

Nije realizirano.

Čišćenje i održavanje javnih površina:

- redovito održavanje i čišćenje javnih površina,
- uređenje i održavanje odlagališta građevinskog otpada

Djelomično je realizirano.

Odvodnja atmosferskih voda:

- izgradnja novih i održavanje postojećih kanala uz Kupu

Djelomično je realizirano.

Održavanje groblja i mrtvačnica:

- redovito održavanje groblja i mrtvačnice
- proširenje mjesnog groblja u Kamanju

Realizirano je.

Održavanje javne rasvjete:

- održavanje postojeće mreže i zamjena stupova javne rasvjete,
- produženje i izgradnja javne rasvjete,
- izgradnja i održavanje javne rasvjete na području Općine

Realizirano je.

IV. PREPORUKE ZA UNAPRJEĐENJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU S PRIJEDLOGOM PRIORITETNIH AKTIVNOSTI

1. POTREBE, MOGUĆNOSTI I OGRANIČENJA DALJNJEG ODRŽIVOG RAZVOJA U PROSTORU OPĆINE KAMANJE OBZIROM NA OKOLNOSTI, SEKTORSKA OPTEREĆENJA I IZAZOVE

Jedan od glavnih problema koji se direktno odražava na sve segmente razvoja je izražena depopulacija, posebice u udaljenijim, ruralnim dijelovima. Vezano na to javlja se i nedostatak kvalitetnih kadrova u gotovo svim segmentima gospodarstva, jer mladi i obrazovani ljudi odlaze u veće gradove u potrazi za zaposlenjem.

Takva situacija kao prioritet nameće stvaranje uvjeta za ostanak i doseljavanje što većeg broja mladog stanovništva na područje Općine. Sukladno tome Općina poduzima mjere na županijskoj i državnoj razini. Na lokalnoj razini, također se poduzimaju mjere koje u posljednje vrijeme daju svoje rezultate u jačanju privatnog sektora, čiji potencijali još uvijek nisu iskorišteni u punoj mjeri.

Realizacijom programa i prostornog plana etno sela Kamanje bitno će se obogatiti turistička ponuda sadržajima kao što su vožnja kanuom, splavarenje i sl., ali i upoznavanjem sa tradicionalnim načinom života na tom prostoru.

Veliki problem u daljnjem razvoju, posebice turističkih predjela predstavlja činjenica da nije izgrađen kanalizacijski sustav.

Iako se radi o značajnom poljoprivrednom području, sve više ljudi bavi se poljoprivredom kao dopunskom, a ne glavnom djelatnošću. Objektivan problem razvoju poljoprivrede predstavlja usitnjenost i rascjepkanost posjeda, dok prirodni uvjeti ne omogućavaju intenzivnu poljoprivredu, stoga se zemlja uglavnom obrađuje na tradicionalan način. Takav način obrađivanja uzrokuje visoke troškove proizvodnje. Istovremeno, zadržava se biološka raznolikost i mogućnost ekološke proizvodnje hrane, koja je sve traženija i na našem i na europskom tržištu. Mogućnosti koje se otvaraju u prvom redu leže u okrupnjivanju posjeda, pokretanju projekata za navodnjavanje poljoprivrednih površina te konačno u posvećivanju pažnje prepoznatljivim proizvodima Ozaljskog kraja.

Kako bi se potaknulo stvaranje kritične mase poduzetnika u poljoprivredi, potrebno je mjerama gospodarenja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države (što je nadležnost općine), poticati stvaranje jačih poljoprivrednih domaćinstava, s prosječno 2,0 – 5,0 ha površine u vlasništvu.

Turizam, kao grana koja je na prostoru Općine u usponu, treba se razvijati u smjeru promocije prirodnih i kulturnih vrijednosti prostora, ali i uključivanja lokalnih poljoprivrednih proizvoda u svoju ponudu.

U cilju poboljšanja uvjeta života na prostoru općine, u proteklom razdoblju poduzete su određene aktivnosti:

- izgradnja infrastrukture
- stipendiranje srednjoškolaca i studenata
- partnerski odnos s poduzetničkim sektorom
- podrška razvoju civilnog društva
- umrežavanje na sektorskoj razini i na razini JLS-a (uključivanje u LAG)
- izgradnja socijalne infrastrukture

2. OCJENA POTREBE IZRADE NOVIH I/ILI IZMJENE I DOPUNE POSTOJEĆIH PROSTORNIH PLANOVA NA RAZINI JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

2.1. Prijedlog i razlozi izrade, odnosno izmjena i dopuna dokumenata prostornog uređenja na lokalnoj razini

Za područje Općine Kamanje na snazi je Prostorni plan uređenja Općine Kamanje sa smanjenim sadržajem sa jednim izmjenama i dopunama (Glasnik Općine Kamanje 04/09 i 02/13).

Izrada Izmjena i dopuna Prostornog plana je dio procesa kontinuiranog planiranja koji se temelji na praćenju i ocjenjivanju stanja na području Općine Kamanje te reagiranju na prostorne pojave i procese koji nisu u skladu s razvojnim ciljevima utvrđenim u Prostornom planu uređenja Općine Kamanje kao i na planska rješenja koja se ne potvrđuju u praksi provedbe plana ili nisu u skladu s izmjenama prostornih planova šireg područja i zakonske regulative.

Temeljem Prostornog plana uređenja, sukladno Zakonu o prostornom uređenju (NN 153/13) radi daljnje provedbe izradit će se dokumenti prostornog uređenja užeg područja:

1. Urbanistički plan uređenja groblja Kamanje
2. Urbanistički plan uređenja ugostiteljsko-turističke zone Jašik
3. Urbanistički plan uređenja ugostiteljsko-turističke zone Kamanje
4. Urbanistički plan uređenja sportsko-rekreacijske zone Kamanje
5. Urbanistički plan uređenja ugostiteljsko-turističke zone Orljakovo
6. Urbanistički plan uređenja kupališta Petrinski kut
7. Urbanistički plan uređenja "Euro-bike" Šelebajke

Od razvojnih dokumenata i Programa općine Kamanje potrebne su izmjene i dopune **Mape razvoja Općine Kamanje.**

3. PREPORUKE MJERA I AKTIVNOSTI ZA UNAPRJEĐENJE PROSTORNOG RAZVOJA

Općinsko vijeće općine Kamanje donijelo je Smjernice za razvoj općine kao preduvjet za stvaranje opsežnog i detaljnog plana razvoja općine te je izrađena Mapa razvoja koja predstavlja dokument koji se nadovezuje na već izrađenu strategiju zadanu u Regionalnom operativnom programu Karlovačke županije.

Mapa razvoja navodi projekte i mjere koji su potrebni za ostvarenje ciljeva i strategije Općine Kamanje te na jednom mjestu elaborira preduvjete njihova provođenja, koristi za ciljane skupine, razdoblje i očekivane troškove te u konačnici načine evaluacije i monitoringa njihovih rezultata.

Za Općinu Kamanje istaknuta su 3 glavna cilja:

CILJ 1: Stvaranje preduvjeta za gospodarski razvoj

CILJ 2: Održivo upravljanje prirodnim resursima i promocija zaštite okoliša

CILJ 3: Unaprjeđenje kvalitete života, obrazovnog sustava i razvoj civilnog društva

Za ostvarenje ovih ciljeva određeni su prioriteti i predviđene mjere:

CILJ 1: Stvaranje preduvjeta za gospodarski razvoj

Prioritet 1: Podrška poduzetništvu

Mjera 1: Komunalno opremanje i uređenje poduzetničke zone „Šelebajke“

Mjera 2: Izgradnja poslovno-trgovačkog centra

Razvoj poduzetništva je osnovni preduvjet za održivi razvoj. U budućnosti će biti vrlo važno brzo prilagođavanje i praćenje trendova suvremenog gospodarskog razvoja. Razvoj gospodarstva generira razvoj javnog i civilnog sektora. Potrebni su brzi i snažni institucionalni poticaji kroz edukaciju, suvremeno opremljene poslovne lokacije i njihova promocija, implementaciju ideja i inovacija, povećanje kvalitete i konkurentnosti itd.

Prioritet 2: Unaprjeđenje i promocija turističke ponude

Mjera 3: Uređenje pješačkih, planinarskih staza, tematskih putova i biciklističkih staza

Mjera 1: Turistička revitalizacija spilje Vrlovke (rekonstrukcija rasvjete i prilaznih putova)

Mjera 2: Uređenje etno-naselja i Arheološkog parka uz Spilju Vrlovku

Mjera 3: Uređenje etno-kuće s etno zbirkom

Potrebno je stvoriti uvjete za razvoj selektivnih oblika turizma, za koje postoji mogućnost razvoja i potražnja. Obzirom da su neke vrste turizma do određene razine i razvijene, potrebno je stvoriti uvjete za njihov daljnji razvoj (npr. zimski, rekreativni, tranzitni, edukacijski, planinski, lovni, ribolovni, edukacijski), ali i stvoriti uvjete za razvoj novih vrsta za koje postoji interes i tržište (cikloturizam, speleološki, kulturni turizam i sl.).

Ulaganje u ljudske kapacitete u smislu ciljanog obrazovanja stručnog kadra, prekvalifikacije i permanentnog obrazovanja bitan je faktor za podizanje kvalitete turističkog proizvoda.

Prioritet 3: Povećanje poljoprivredne proizvodnje

Mjera 4: Osnivanje poljoprivredne zadruge

Mjera 5: Okrupnjavanje poljoprivrednih zemljišta

Poljoprivredne proizvoda lokalnog porijekla biti će lakše plasirati na tržište koje je spremno prihvatiti kvalitetne proizvode, ukoliko se količina proizvodnje poveća i dobro organizira.

CILJ 2: Održivo upravljanje prirodnim resursima i promocija zaštite okoliša

Prioritet 4: Unaprjeđenje zaštite okoliša

Mjera 6: Uređenje šumskih putova i protupožarnih prosjeka

Mjera 7: Reciklažno dvorište

Mjera 8: Uređenje okoliša oko željezničke stanice Kamanje

Zakonska obaveza Županije prema hrvatskim zakonima, kao i prema normama i standardima EU, jeste unapređenje postojećeg stanja zaštite okoliša. Hrvatska u velikoj mjeri zaostaje za standardima EU na području zaštite okoliša. Sve ovo stvara prepreke za dobivanje certifikata izvornosti za lokalne tvrtke (ISO i ostali standardi) te time priječi izvoznu djelatnosti i konkurentnost lokalne privrede na tržištima EU i svijeta. Potrebno je potaknuti izradu sustava za pročišćavanje vode i zraka, uvesti sustavna mjerenje emisija otpada u zrak, tlo i vodu te uspostaviti otvorene i dostupne sustave obavještavanja javnosti o tome.

Prioritet 5: Poboljšanje infrastrukture

Mjera 9: Rekonstrukcija lokalne županjske ceste Ozalj-Police-Kamanje

Mjera 10: Rekonstrukcija lokalne županijske ceste kroz naselje Brlog

Mjera 11: Rekonstrukcija lokalne županijske ceste Veliki Vrh-Preseka-Kamanje

Mjera 12: Rekonstrukcija postojećih nerazvrstanih prometnica

Mjera 13: Rekonstrukcija nisko naponske mreže

Mjera 14: Izgradnja nogostupa uz županijsku cestu Kamanje – Orljakovo

Mjera 15: Postavljanje javne rasvjete

Mjera 16: Izgradnja sustava odvodnje otpadnih voda i pročišćivača

Mjera 17: Uređenje (proširenje) groblja

Privredna recesija koja je zahvatila sva tranzicijska društva, negativno se odrazila na ukupan kapacitet zajednice za održavanje i razvoj lokalne infrastrukture i na našem području. Tako su mnoga mjesta u ruralnim zajednicama još uvijek bez vodovodnog sustava, kvalitetnog napajanja energijom, bez sređenih komunikacija i kvalitetne povezanosti cestovnim ili željezničkim pravcima. Osobit tranzicijski problem je i nesređeno stanje na području katastra i gruntovnice te velike površine zemljišta i objekti koji imaju nesređene vlasničke odnose.

Prioritet 6: Unaprjeđenje zaštite prirode

Mjera 18: Popis prirodnih izvora vode i njihovih kapaciteta

Potrebno je osigurati sredstva za pokretanje sustavnog procesa odabira i zaštite određenih dijelova prirode i njihovo plansko uvrštavanje u programe održivog gospodarenja prirodnim resursima.

CILJ 3: Unaprjeđenje kvalitete života, obrazovnog sustava i razvoj civilnog društva

Prioritet 7: Poboljšanje kvalitete života

Mjera 19: Osnivanje specijalističke ordinacije u Domu zdravlja

Mjera 20: Izgradnja bazena

Mjera 21: Izgradnja novog i adaptacija postojećeg javnog prostora za potrebe udruga civilnog društva

Mjera 22: Izgradnja sportsko rekreativnog centra NK Vrlovka Kamanje

Mjera 23: Uređenje kupališta

Jedan od problema poslijeratnog i tranzicijskog društva jeste i nedovoljna osviještenost za potrebe marginalnih i ranjivih socijalnih skupina, osobito žena, invalida, mladih, stanovništva ruralnih zajednica ili nacionalnih manjina. S obzirom da ovaj dio djelovanja civilnog društva pokriva veliki dio neriješenih potreba u zajednici, postavlja se potreba za razvojem održivih modela funkcioniranja ovog vida društvenog djelovanja.

Prioritet 8: Razvitak obrazovnog i odgojnog sustava

Mjera 24: Izgradnja školske sportske dvorane

Mjera 25: Adaptacija zgrade stare škole za potrebe dječjeg vrtića

Hrvatski obrazovni sustav se nalazi u procesu prilagodbe europskim standardima. Ratne godine i privredna recesija koja je slijedila su dodatno ubrzale proces zaostajanja obrazovnih kapaciteta Županije za onima u drugim dijelovima RH ili EU. Obrazovni sustav je neprilagođen potrebama tržišta, nedostaje jača suradnja s poslovnim sektorom, nastavni kapaciteti i sredstva su tehnološki zaostali, a veliki broj nezaposlenih dolazi iz predratne komunističke privrede, koja je uglavnom propala. Ne postoje dovoljno razvijeni sustavi za kvalitetnu prekvalifikaciju ovih ljudi i njihovo zapošljavanje u novim privrednim granama.

Prioritet 9: Poticanje međusektorske suradnje

Mjera 26: Osnivanje razvojne agencije „Vallis Colapis“.

Jedan od glavnih problema prepoznatih od strane građana jeste nedostatak uspješne suradnje upravnog (javnog) sektora sa svojim građanima, prevelika birokratiziranost sustava i zatvorenost prema građanima. U isto vrijeme, građani su tijekom zadnjih 15 godina uspjeli razviti brojne organizacije civilnog društva (udruge, mreže, saveze i neformalne inicijative) te pokrenuti značajne inicijative u svojim zajednicama. Stoga je jedan od glavnih prioriteta upravo podrška sustavnom razvoju institucionalnih i vaninstitucionalnih modela i mehanizama sudjelovanja građana u procesu donošenja odluka u svojim lokalnim zajednicama.

IZVORI I BIBLIOGRAFIJA

- Korenčić, M. (1979): Naselja i stanovništvo SR Hrvatske 1857-1971, JAZU, Zagreb.
- Naselja i stanovništvo Republike Hrvatske 1857.-2001., CD-ROM, DZS, Zagreb, 2005.
- Popis stanovništva, domaćinstava i stanova 1981, Stanovništvo po naseljima, općinama i zajednicama općina, Dokumentacija 553, RZS SRH, Zagreb, 1984.
- Popis stanovništva, domaćinstava, stanova i poljoprivrednih gospodarstava 31. ožujak 1991, Stanovništvo prema narodnosti po naseljima, Dokumentacija 881, DZS, Zagreb, 1992.
- Popis stanovništva, domaćinstava, stanova i poljoprivrednih gospodarstava 31. ožujak 1991., Stanovništvo prema spolu i starosti po naseljima, Dokumentacija 882, DZS, Zagreb, 1994.
- Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31. ožujka 2001.: Stanovi prema korištenju, po naseljima, Statističko izvješće 1251, DZS, Zagreb, 2004.
- Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31. ožujka 2001.:Tabele 1.1.9. Stanovništvo prema migracijskim obilježjima, DZS, Zagreb.
- Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31. ožujka 2001.:Tabele 1.1.12. Dnevni i tjedni migranti po naseljima, DZS, Zagreb.
- Popis stanovništva, kućanstava i stanova 31. ožujka 2001., www.dzs.hr
- Površine županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj, Državna geodetska uprava, Zagreb, 08. travanj 2002.
- Priopćenje 7.1.1. Prirodno kretanje stanovništva RH u 2006., DZS, Zagreb, 2007., www.dzs.hr
- Tablogrami rođeni i umrli po naseljima, DZS, Zagreb.
- Popis stanovništva 2011,
- Zakon o prostornom uređenju i gradnji (NN 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12);
- Zakon o prostornom uređenju (NN 153/13);
- Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN br.117/12.);
- Pravilnik o sadržaju i obveznim prostornim pokazateljima izvješća o stanju u prostoru (NN br.48/14);
- Odluka o razvrstavanju javnih cesta (NN 66/13, 13/14);
- Odluka o razvrstavanju jedinica lokalne i područne (regionalne samouprave prema stupnju razvijenosti (NN br.158/13.);
- Zakon o područjima posebne državne skrbi (NN 86/08. 57/11, 51/13, 148/13.);
- Strategija prostornog uređenja republike Hrvatske (Zastupnički dom Sabora 27. lipnja 1997.);
- Izmjene i dopune Strategije prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN 76/13);
- Program prostornog uređenja Republike Hrvatske (NN br. 50/99.,84/13);
- Izvješće o stanju u prostoru Republike Hrvatske 2008.-2012. (NN 61/2013)
- Prostorni plan Karlovačke županije (2001, Izmjene i dopune - Glasnik Karlovačke županije 36/08);
- Prostorni plan uređenja Općine Kamanje sa smanjenim sadržajem (Glasnik Općine Kamanje 04/09, 02/13).